

Kancelária Národnej rady Slovenskej republiky
Odbor Parlamentný inštitút

Edícia: Prehľady

1/2023

Aktuálna ekonomická a sociálna situácia v Slovenskej republike (2022 – 2023)

Vypracovala: Ing. Martina Hogenová,
odbor Parlamentný inštitút

Schválila: PhDr. Natália Petranská Rolková, PhD.,
riaditeľka odboru Parlamentný inštitút

Bratislava

17. máj 2023

Anotácia:

Predložený materiál prináša stručný štatistický prehľad vybraných ukazovateľov ekonomického a sociálneho vývoja v SR za uplynulé mesiace roka 2022 a 2023.

Kľúčové slová:

HDP, nezamestnanosť, zamestnanosť, mzda, inflácia, stavebná produkcia, priemysel, cestovný ruch, štátny rozpočet, zahraničný obchod, miera zadlženia

Postavenie odboru Parlamentný inštitút definuje § 144 zákona NR SR č. 350/1996 Z. z. o rokovacom poriadku Národnej rady Slovenskej republiky, podľa ktorého Parlamentný inštitút plní informačné, vzdelávacie a dokumentačné úlohy súvisiace s činnosťou NR SR a jej poslancov. Súčasťou odboru je aj oddelenie Parlamentná knižnica a oddelenie Parlamentný archív.

V rámci informačnej činnosti odbor Parlamentný inštitút vydáva spravidla tieto informačno-analytické materiály:

V oblasti vzdelávania odbor Parlamentný inštitút zastrešuje úvodné inštruktážne semináre najmä pre novozvolených poslancov, účasť Kancelárie NR SR na parlamentnej rozvojovej spolupráci určenej pre zahraničné parlamenty, stážový program pre študentov vysokých škôl, ako aj ďalšiu vzdelávaciu, prednáškovú a publikačnú činnosť.

Materiál slúži najmä pre poslancov Národnej rady Slovenskej republiky a zamestnancov Kancelárie NR SR a nemôže v plnej miere nahrádzať právne alebo iné odborné poradenstvo v danej oblasti.

Zverejňovanie materiálu je možné iba so súhlasom odboru Parlamentný inštitút a autorov. Údaje použité v materiáli sú aktuálne k dátumu jeho zverejnenia. Materiál neprešiel jazykovou úpravou.

Všetky iniciatívne materiály PI nájdete na:
<https://www.nrsr.sk/web/?sid=nrsr/kancelaria/pi/oa/materialy/pm>

Aktuálna ekonomická a sociálna situácia v Slovenskej republike (2022 – 2023)

Anotácia

Predložený materiál prináša stručný štatistický a sumarizujúci prehľad vybraných ukazovateľov ekonomického a sociálneho vývoja v Slovenskej republike za predchádzajúce mesiace roka 2022 a 2023.

Kľúčové slová

HDP, nezamestnanosť, zamestnanosť, mzda, inflácia, stavebná produkcia, priemysel, cestovný ruch, štátny rozpočet, zahraničný obchod, miera zadlženia

The current economic and social situation in the Slovak Republic (2022 – 2023)

Annotation

The submitted information material provides a brief statistical and summarizing overview of selected indicators of economic and social development in the Slovak Republic in the previous months of 2022.

Keywords

GDP, unemployment, employment, wage, inflation, construction production, industry, tourism, state budget, foreign trade, debt rate

Obsah

Obsah.....	4
Zhrnutie	5
1. Hrubý domáci produkt	7
2. Nezamestnanosť.....	9
3. Zamestnanosť	13
4. Zamestnanosť a priemerná mesačná mzda vo vybraných odvetviach.....	16
5. Vývoj jadrovej a čistej inflácie	21
6. Stavebná produkcia	25
7. Vývoj cien vo výrobnnej sfére	27
8. Priemyselná produkcia	29
9. Vývoj cestovného ruchu.....	31
10. Saldo štátneho rozpočtu	34
11. Vývoj zahraničného obchodu	38
12. Použité zdroje	43

Zhrnutie

❖ Hrubý domáci produkt

Hrubý domáci produkt (HDP) v 4. štvrťroku 2022 medziročne vzrástol o 1,1 % (v stálych cenách, sezónne neupravený). Slovenská ekonomika si udržala rast, ale tempo jej rastu bolo najnižšie za posledných sedem štvrťrokov. Objem HDP v bežných cenách bol medziročne vyšší o 9,3 % a dosiahol 28,3 mld. eur. Po sezónnej úprave bol HDP medzikvartálne (oproti 3. štvrťroku 2022) reálne vyšší o 0,3 %.

❖ Nezamestnanosť

Miera nezamestnanosti v poslednom štvrťroku 2022 a aj za celý rok 2022 klesla k 6 % a v marci 2023 miera evidovanej nezamestnanosti bola na úrovni 4,29 %.

❖ Zamestnanosť

Zamestnanosť SR koncom roka 2022 stúpala už len mierne, za celý rok počet pracujúcich narástol o 1,7 %.

Počet zamestnaných osôb sa zvýšil v marci 2023 v šiestich spomedzi 10 sledovaných odvetví ekonomiky. Pokračoval výrazný rast zamestnanosti v odvetví ubytovania, pričom sa stále iba dopĺňali voľné pozície po zamestnancoch prepustených počas pandémie. V informačných a komunikačných odboroch počet zamestnaných osôb vzrástol o 2,4 %, v reštauráciách a pohostinstvách o 1,1 %, v ostatných odvetviach ich rast neprekročil 1 %.

❖ Vývoj priemernej mzdy

Reálne mzdy v 4. štvrťroku 2022 aj za celý rok zaznamenali najprudší prepád za posledných 22 rokov. Priemerná nominálna mesačná mzda zamestnanca v hospodárstve SR v 4. štvrťroku 2022 vzrástla medziročne o 6,5 % na 1 418 eur.

Vo všetkých desiatich odvetviach ekonomiky tempo medziročného rastu priemernej nominálnej mesačnej mzdy v marci 2023 spomalilo. Nominálna mesačná mzda v prvom štvrťroku 2023 vzrástla vo všetkých sledovaných odvetviach. Najviac sa zvýšila v ubytovaní, až o jednu pätinu, najmenej v informáciách a komunikácii o 7,4 %.

❖ Inflácia

Inflácia v apríli 2023 poklesla na hodnotu 13,8 %. Pri aprílovej úhrnnej miere medziročnej inflácie 13,8 % dosiahla jadrová inflácia hodnotu 14,7 % a čistá inflácia hodnotu 11,2 %. Medzimesačne dosiahla jadrová inflácia hodnotu 0,6 % a čistá inflácia hodnotu 0,7 %.

❖ Stavebná produkcia

Stavebná produkcia skončila v marci 2023 až s dvojciferným poklesom, mierne rástli len stavebné práce v zahraničí. Stavebná produkcia v marci 2023 dosiahla 481,9 mil. eur. Oproti marcu 2022 sa znížila o 10,1 %, čo bol najvyšší medziročný pokles v priebehu posledných dvoch rokov.

❖ Vývoj cien vo výrobnej sfére

Zvyšovanie výrobných cien v priemysle na domácom trhu sa po minuloročných (2022) výrazných rastoch v roku 2023 spomaľuje. Výrobné ceny v poľnohospodárskej výrobe dlhodobo ťahajú nahor najmä dynamické rasty živočíšnych produktov. Ceny stavebných materiálov vzrástli už len jednociferne, aktuálny rast bol najnižší od začiatku leta 2021.

❖ Priemyselná produkcia

Slovenský priemysel v marci 2023 prešiel do plusu, výsledok potiahla výroba dopravných prostriedkov. Produkcia priemyslu SR v 3. mesiaci 2023 síce medziročne stúpala, ale celková výkonnosť bola nižšia ako v marci 2021 či v marci 2019. Pretrvala výrazná rozkolísanosť výsledkov jednotlivých štruktúr priemyslu, štyri odvetvia priemyselnej výroby v marci evidovali až dvojciferný medziročný pokles. Priemyselná produkcia SR v marci 2023 medziročne vzrástla o 2,5 %, pričom rast prišiel po piatich mesiacoch medziročnej stagnácie výkonu kľúčového odvetvia slovenskej ekonomiky. Aktuálne slovenský priemysel v marci 2023 vyprodukoval o 20 % vyššiu hodnotu ako priemerne v roku 2015.

❖ Cestovný ruch

Ubytovacím zariadeniam na Slovensku chýbalo v marci 2023 do vysokých hodnôt pred pandémie už len 7 % návštevníkov. Najviac hostí priťahli zimné strediská v Žilinskom a Prešovskom kraji. Pretrvával dynamickejší návrat počtu hostí z cudziny, ale predcovidovú úroveň ich počtu dosiahol len jediný kraj – Žilinský.

❖ Vývoj štátneho rozpočtu

Príjmy štátneho rozpočtu boli k 31. 3. 2023 vo výške 4 576 539 tis. eur, teda o 6 841 150 tis. eur vyššie ako počas marca minulého roku (3 892 389 tis. eur), kým marcové výdavky 6 140 144 tis. eur sú v porovnaní s vlaňajšími marcovými výdavkami (5 040 815 tis. eur) o 1 099 329 tis. eur nižšie.

❖ Zahraničný obchod

Vývoz aj dovoz zaznamenali na začiatku roka 2023 dvojciferný nárast, darilo sa najmä obchodu s automobilmi. Hodnotu exportu najviac ovplyvnilo medziročné navýšenie vývozu motorových vozidiel. Na raste importu sa významne podieľal okrem zvýšenia dovozu motorových vozidiel a ich súčiastok aj dovoz smartfónov. Naopak, po viac ako dvoch rokoch klesla medziročne hodnota dovezeného zemného plynu. Bilancia zahraničného obchodu v januári 2023 skončila deficitom 408,4 mil. eur.

1. Hrubý domáci produkt

✓ Hrubý domáci produkt v 4. štvrťroku 2022¹

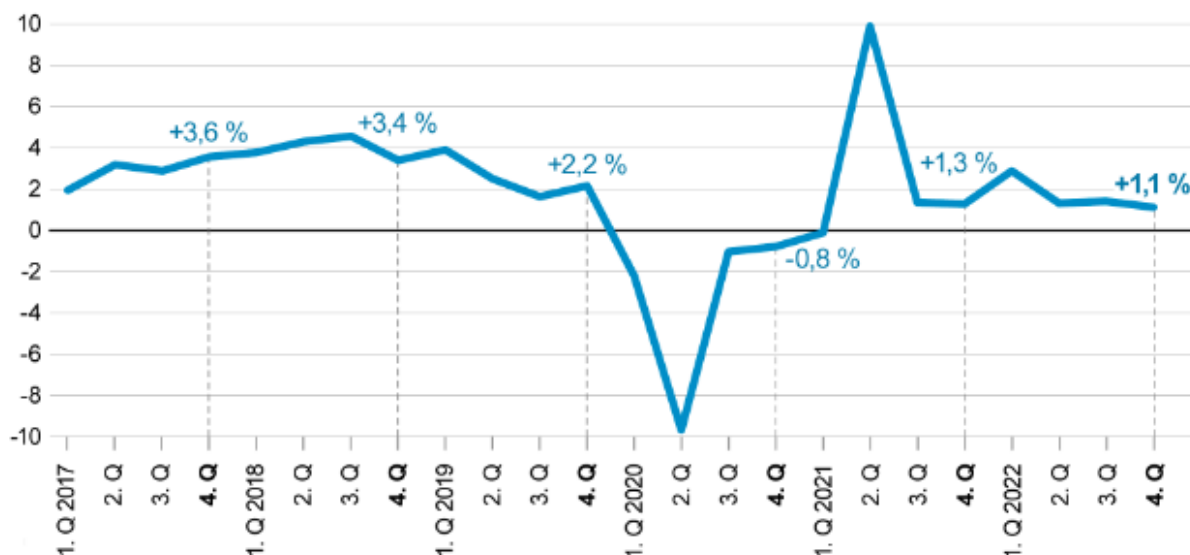
Slovenská ekonomika skončila rok 2022 s rastom 1,7 %, v poslednom štvrťroku však napredovala najpomalšie.

Rastu ekonomiky v posledných troch mesiacoch roka 2022 pomohol pozitívny výsledok väčšiny z 10 sledovaných skupín odvetví, najviac sa darilo obchodu a doprave. V súhrne za celý rok 2022 rast HDP podporili výrazne mŕňajúce domácnosti aj rastúce investičné aktivity.

Hrubý domáci produkt (HDP) v 4. štvrťroku 2022 medziročne vzrástol o 1,1 % (v stálych cenách, sezónne neupravený). Slovenská ekonomika si udržala rast, ale tempo jej rastu bolo najnižšie za posledných sedem štvrťrokov. Objem HDP v bežných cenách bol medziročne vyšší o 9,3 % a dosiahol 28,3 mld. eur. Po sezónnej úprave bol HDP medzikvartálne (oproti 3. štvrťroku 2022) reálne vyšší o 0,3 %.

Graf č. 1: Štvrťročné údaje HDP v stálych cenách (medziročná zmena %, štvrťroky)

Hrubý domáci produkt v stálych cenách (medziročná zmena v %, štvrťroky)

Zdroj: [Štatistický úrad SR](#)

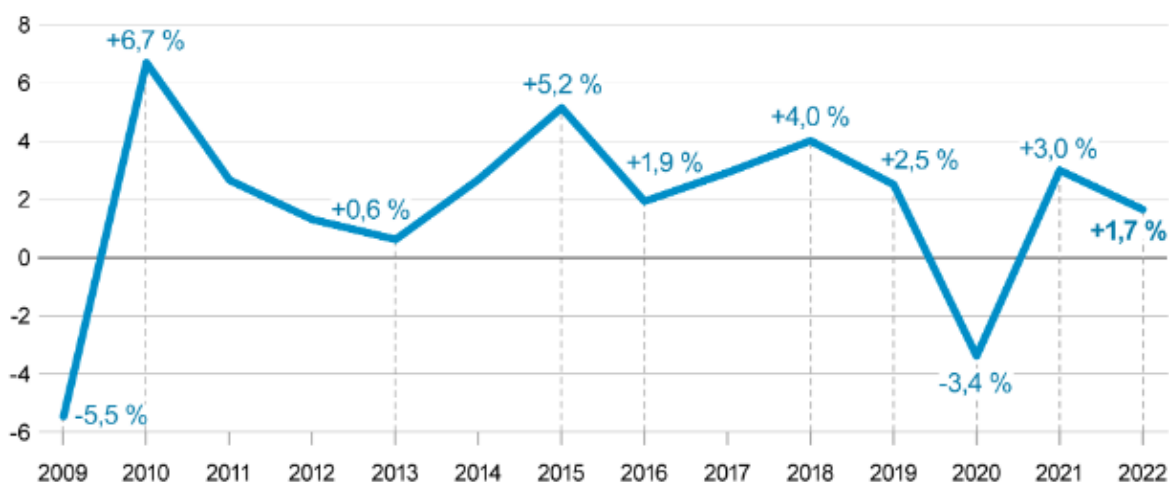
¹ Štatistický úrad SR, dostupné na: [Hrubý domáci produkt v 4. štvrťroku 2022](#), [cit. 16.5.2023]

✓ **HDP za celý rok 2022**

V súhrne za celý rok 2022 dosiahol HDP nominálny objem 107,7 mld. eur. V stálych cenách (sezónne neupravený) vzrástol o 1,7 %. Výkon ekonomiky bol súčasne o 1,2 % vyšší ako tesne pred pandémiou (porovnanie s rokom 2019).

Graf č. 2: Štvrtročné údaje HDP v stálych cenách (medziročná zmena %, roky)

Hrubý domáci produkt v stálych cenách
(medziročná zmena v %, roky)

Zdroj: [Štatistický úrad SR](#)

V súhrne za rok 2022 dosiahla pridaná hodnota medziročný rast o 1,4 %, celkovo z 10 skupín odvetví malo osem medziročne vyšší výkon. Najvýznamnejší pozitívny vplyv na vývoj ekonomiky mal rast odvetví zastrešujúcich obchod, dopravu so skladovaním, ako aj ubytovacie a stravovacie služby o 7,5 %, a tiež nárast vo verejnej správe, obrane a sociálnom zabezpečení; vzdelávaní; zdravotníctve a sociálnej pomoci o 1,8 %. Pozitívny výsledok ekonomiky podporil aj rast o 1,1 % v oblasti nehnuteľností. Výkon ekonomiky však tlmiel medziročný pokles významného priemyslu o 1,2 %.

Celkovú výkonnosť ekonomiky podporil najmä rast domáceho dopytu o 3,6 % ovplyvnený zvýšením konečnej spotreby domácností o 5,2 % a rastom investícií o 6,5 %. Medziročne nižšie boli výdavky vo verejnej správe o 3,2 %. Export na celoročnej úrovni vzrástol o 1 %, dovoz o 3 %.

2. Nezamestnanosť

✓ Nezamestnanosť v 4. štvrťroku 2022²

Počet ľudí bez práce počas roka 2022 klesol takmer o 15-tisíc, tesne pod úroveň 170-tisíc osôb. Na celoročnej úrovni sa situácia zlepšila vo všetkých regiónoch SR, v poslednom štvrťroku však v polovici krajov nezamestnanosť začala mierne stúpať.

Počet nezamestnaných meraný podľa metodiky Výberového zisťovania pracovných síl (VZPS) sa vo 4. štvrťroku 2022 medziročne znížil a trend poklesu nezamestnanosti pretrvával v SR už jeden a pol roka. Počet nezamestnaných dosiahol 168,9 tisíce osôb, čo bolo o 7,9 % menej ako v posledných troch mesiacoch roka 2021. V porovnaní s predchádzajúcim štvrťrokom sa po sezónnom očistení zvýšil o 1,4 % na 168,1 tisíc osôb.

Miera nezamestnanosti (podiel nezamestnaných z ekonomicky aktívnych osôb) predstavovala 6 %, medziročne sa znížila o 0,5 percentuálneho bodu (p. b.). Porovnať aktuálne dáta z VZPS v dlhšom časovom rade nie je možné, v roku 2021 došlo v dôsledku novej legislatívy EÚ k významným metodickým zmenám.

Pandémia výrazne zvýšila podiel dlhodobo nezamestnaných, na konci roka 2022 tvorila táto skupina ľudí bez práce väčšinu 68 %. Dlhšie ako rok bez práce tak bolo vyše 115-tisíc osôb, medziročne sa ich počet však znížil o 10-tisíc osôb (o 8 %). Krátkodobá nezamestnanosť medziročne klesla podobne o 8 % na takmer 54-tisíc osôb (ide o ľudí, ktorí boli bez práce kratšie než 12 mesiacov).

Úbytok nezamestnaných sa koncom roka 2022 medziročne prejavil vo všetkých vekových kategóriách s výnimkou mladých do 25 rokov. Najvýznamnejší relatívny aj absolútny pokles nastal v skupine 25 až 34-ročných, z ktorej medziročne ubudlo vyše 8-tisíc nezamestnaných, čo znamenalo pokles o takmer 17 %.

Z pohľadu ekonomickej činnosti posledného zamestnávateľa najviac osôb naposledy pracovalo v priemysle, obchode a v stavebníctve. Takmer 30 % nezamestnaných (48,4 tisíce osôb) tvorili osoby, ktoré doposiaľ nikdy nepracovali. Do tejto skupiny patria aj absolventi škôl. Najvýraznejší úbytok o 3,2 tisíce osôb počas 4. štvrťroka nastal u osôb, ktoré naposledy pracovali v ubytovaní a v stravovacích službách.

Z regionálneho hľadiska počet nezamestnaných vo 4. štvrťroku 2022 medziročne klesol už len v 4 krajoch, v predchádzajúcom štvrťroku to bolo ešte vo všetkých 8 krajoch SR. Relatívne medziročne najvyšší úbytok nad úrovňou 15 % mali Trnavský a Košický kraj, zlepšenie situácie nastalo tiež v Banskobystrickom a Žilinskom kraji.

Naopak, nezamestnaných mierne pribudlo v Bratislavskom kraji, ich počet v 4. štvrťroku bol medziročne vyšší o 1,5 tisíce a dosiahol hodnotu 8,7 tisíce osôb. Ide však o región s dlhodobo najnižším počtom nezamestnaných v rámci regiónov SR. Najvyšší absolútny počet ľudí bez práce, viac ako 43-tisíc, mal Prešovský kraj. Súčasne v tomto jedinom regióne miera

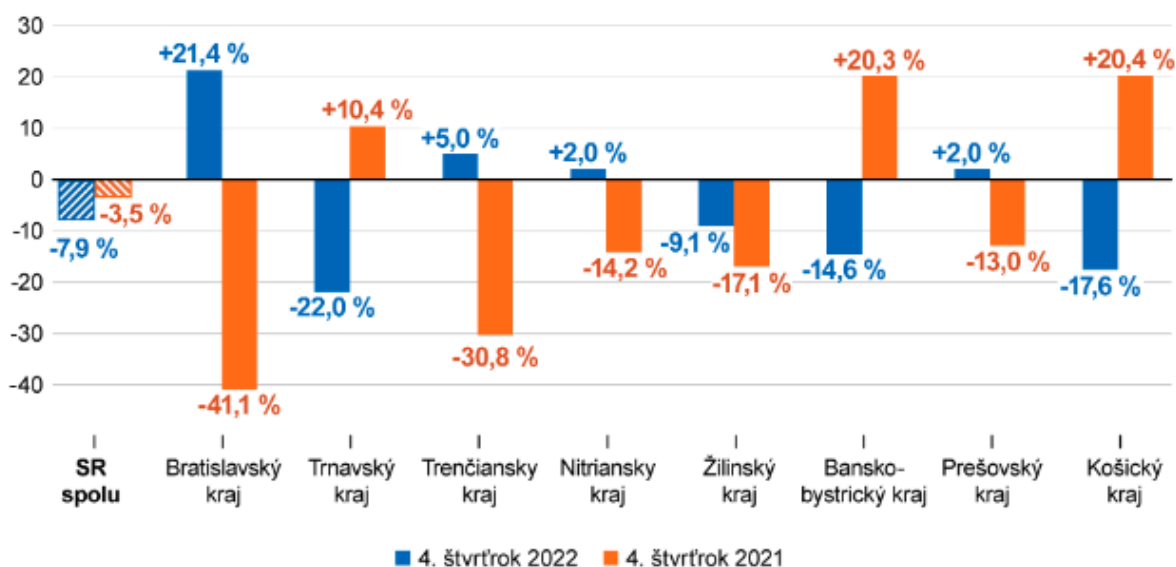
² Štatistický úrad SR, dostupné na: [Nezamestnanosť v 4. štvrťroku 2022](#), [cit. 12.5.2023]

nezamestnanosti prekročila dvojcifernú hranicu (10,8 %), v Banskobystrickom kraji sa dostala tesne pod ňu (9,7 %). Naopak, najnižšia miera nezamestnanosti bola v Bratislavskom kraji (2,2 %), nasledovali Trenčiansky a Nitriansky kraj s hodnotou do 4 %.

Z pohľadu dynamiky vývoja najvýraznejšia zmena nastala v Košickom kraji, v 4. štvrťroku 2022 tu medziročne klesla miera nezamestnanosti o 1,8 p. b. na hodnotu 9 %.

Graf č. 3: Zmena počtu *nezamestnaných* v SR (medziročne v %)

Počet nezamestnaných v SR
(medziročná zmena v %, štvrťroky)

Zdroj: [Štatistický úrad SR](#)

✓ **Nezamestnanosť v roku 2022**

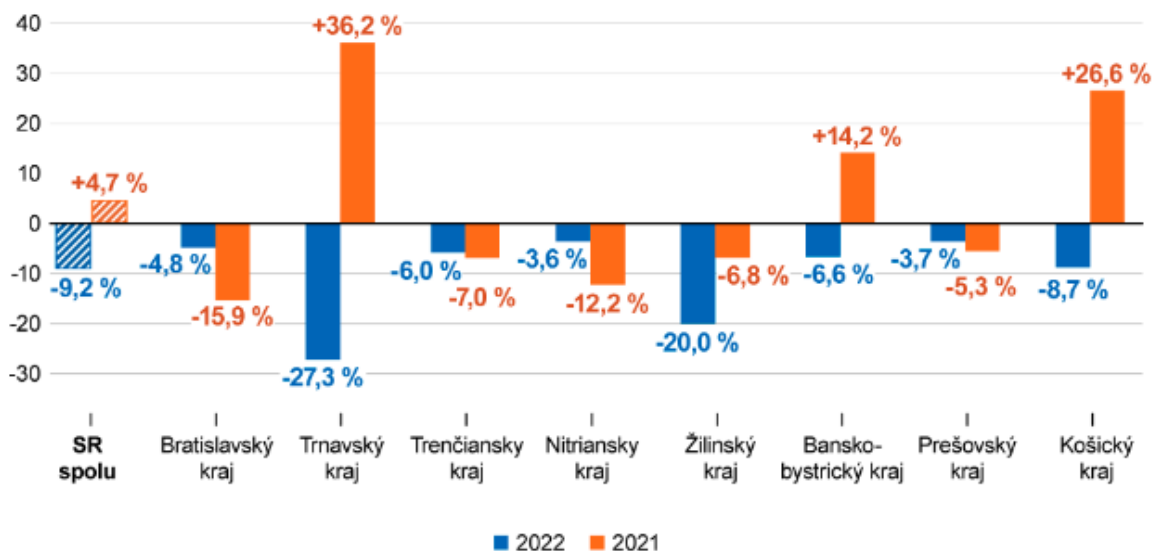
V priemere za celý rok 2022 bolo bez práce 170,4 tisíce osôb, medziročne tento počet klesol o vyše 17-tisíc osôb (o 9,2 %). Miera nezamestnanosti v SR v roku 2022 dosiahla 6,1 %, čo bolo menej ako v roku 2021, kedy miera nezamestnanosti dosiahla 6,8 %.

Podľa ekonomickej činnosti posledného zamestnávateľa sa najviac znížili počty ľudí bez práce, ktorí naposledy pracovali v ubytovacích a stravovacích službách (o 8,8 tis. osôb) a v priemysle (o 4,4 tis. osôb).

Z regionálneho hľadiska na celoročnej báze počet nezamestnaných v porovnaní s rokom 2021 klesol vo všetkých ôsmich krajoch. Najvýraznejší absolútny aj relatívny úbytok počtu ľudí bez práce nastal v Trnavskom kraji, ich počet klesol o 4,9 tisíce osôb (o 27,3 %). Približne o 3,5 tisíce osôb sa znížili počty nezamestnaných aj v Žilinskom kraji (o 20 %) a v Košickom kraji (o 8,7 %).

Graf č. 4: Počet *nezamestnaných* v SR (medziročne v %)

Počet nezamestnaných v SR (medziročná zmena v %, roky)

Zdroj: [Štatistický úrad SR](#)

Miera nezamestnanosti za celý rok 2022 sa znížila tiež vo všetkých regiónoch, najdynamickejšie v Trnavskom kraji o 1,6 p. b. a v Žilinskom kraji o 1 p. b., ide však o regióny s nižšou mierou nezamestnanosti pod úrovňou 5 %. Najvyššiu mieru nezamestnanosti viac ako 9 % aj na celoročnej úrovni mali Prešovský, Banskobystrický a Košický kraj.

Tabuľka č. 1: Miera evidovanej nezamestnanosti v roku 2023 v %

Rok		Rok 2023											
Mesiac		1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
Evidovaná nezamestnanosť v %		4,44	4,40	4,29									

Tabuľka č. 2: Miera evidovanej nezamestnanosti v roku 2022 v %

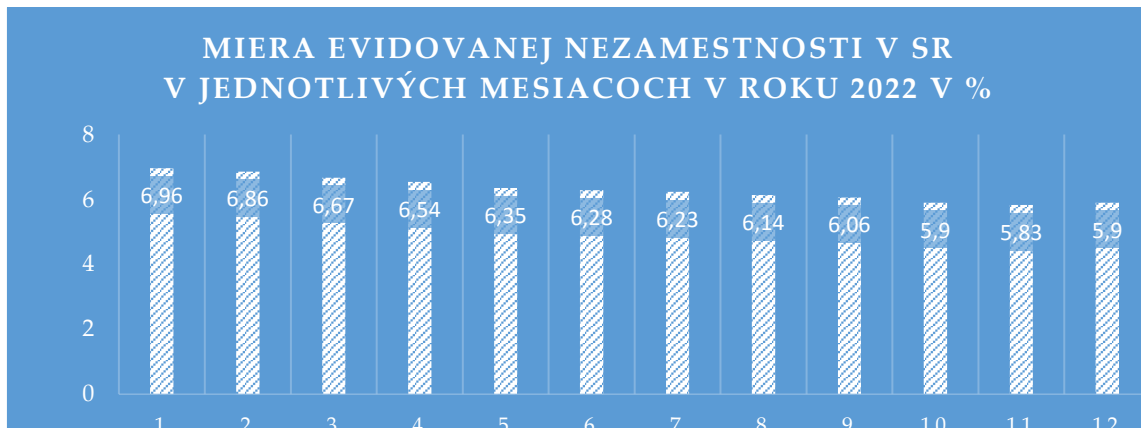
Rok		Rok 2022											
Mesiac		1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
Evidovaná nezamestnanosť v %		6,96	6,86	6,67	6,54	6,35	6,28	6,23	6,14	6,06	5,90	5,83	5,90

Spracované na základe údajov zo zdroja: [MPSVaR SR](#)

Graf č. 5: Miera evidovanej nezamestnanosti v roku 2023 v %³

Graf č. 6: Miera evidovanej nezamestnanosti v roku 2022 v %

Spracované na základe údajov zo zdroja: [MPSVaR SR](#)

³ Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny Slovenskej republiky, dostupné na: [Miera evidovanej nezamestnanosti 2022](#), [cit. 12.2.2023]

3. Zamestnanosť

✓ Zamestnanosť v 4. štvrťroku 2022⁴

Zamestnanosť SR v pozitívnych číslach udržal nárast počtu pracujúcich v stavebníctve a vo väčšine odvetví služieb, to platilo v posledných troch mesiacoch roka aj za celý rok 2022. V najväčšom odvetví ekonomiky v priemysle však celý rok pracujúcich ubúdalo, vrchol sa prejavil v 4. štvrťroku, kedy v ňom medziročne ubudlo viac ako 64-tisíc pracujúcich.

Zamestnanosť podľa Výberového zisťovania pracovných síl (VZPS) v poslednom štvrťroku 2022 medziročne vzrástla o 0,4 %, počet pracujúcich v SR stúpol na viac ako 2 mil. 623-tisíc osôb. Nárast počtu pracujúcich trval už jeden a pol roka. Celková zamestnanosť SR po sezónnom očistení sa medzikvartálne (oproti 3. štvrťroku) zvýšila o 0,1 % na 2 mil. 606-tisíc pracujúcich.

Miera zamestnanosti, ktorá vyjadruje podiel pracujúcich z celkového počtu obyvateľstva sa medziročne zvýšila o 1,1 percentuálneho bodu (p. b.) na 77,2 %. Porovnať aktuálne dáta o zamestnanosti v dlhšom časovom rade nie je možné, v roku 2021 došlo v dôsledku novej legislatívy EÚ k významným metodickým zmenám.

Celkovo z 18 sledovaných odvetví ekonomiky väčšina, 10 odvetví, zaznamenala prírastok počtu pracujúcich. Za 4. štvrťrok 2022 v službách narástol počet pracujúcich o 57,5 tisíc pracovníkov, ale v troch výrobných odvetviach 47,4 tisíc pracovníkov ubudlo.

Služby v snahe vyrovnať sa s nepriaznivými dôsledkami dvojročnej pandémie si udržali trend zvyšovania počtu pracujúcich, vo 4. štvrťroku evidovali medziročný nárast počtu pracujúcich o 3,6 %. V službách pracovalo 1 milión 645 tisíc osôb, čo bolo 63 % zo všetkých pracujúcich v SR.

Z veľkých odvetví služieb zamestnávajúcich nad 150-tisíc ľudí medziročne najviac pracujúcich relatívne aj absolútne pribudlo v doprave a skladovaní (o 8,8 %), ďalej v zdravotníctve a sociálnych službách (o 6,3 %) a vo veľkoobchode a maloobchode (o 4,4 %). Vyššie prírastky nad 10 % zaznamenali aj niektoré malé odvetvia – finančné a poisťovacie činnosti, ako aj odborné, vedecké a technické činnosti, každému z nich tak medziročne pribudlo vyše 15-tisíc pracujúcich. Naopak, úbytok pracujúcich (takmer o 8 %) sa v rámci služieb prejavil vo verejnej správe vrátane sociálneho zabezpečenia a o necelých 7 % v ubytovacích a stravovacích službách.

⁴ Štatistický úrad SR, Dostupne na: [Zamestnanosť v 4. štvrťroku a za rok 2022](#), [cit. 12.5.2023]

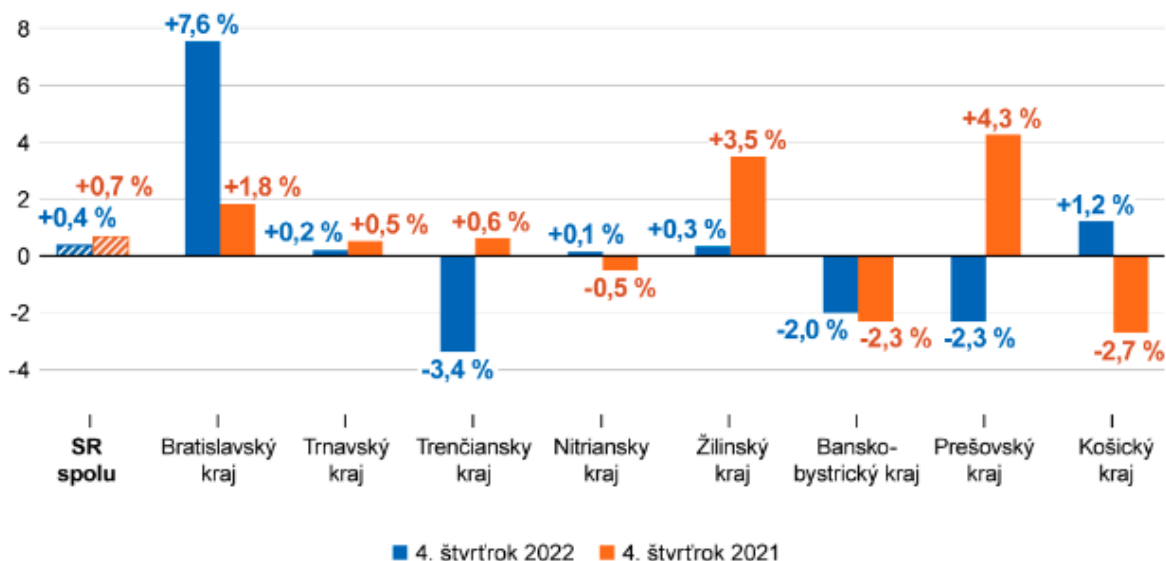
Z troch výrobných odvetví sa počet pracujúcich navýšil len v stavebníctve (o 9 %), čo predstavovalo zároveň najvyšší medziročný nárast počtu pracujúcich (o vyše 21-tisíc) zo všetkých odvetví ekonomiky. Tento rast však nedokázal vykompenzovať prudší úbytok počtu pracujúcich v priemysle a v pôdohospodárstve. V priemysle sa pokles počtu pracujúcich v posledných troch mesiacoch roka 2022 prehĺbil na 8,9 %, čo predstavovalo vyše 64-tisíc osôb. Úbytok počtu pracujúcich osôb v tomto podľa počtu pracujúcich najväčšom odvetví ekonomiky sa prehĺbuje už tretí štvrťrok rok za sebou. Na konci roka 2022 v priemysle pracovalo takmer 657-tisíc zamestnancov a podnikateľov.

Z regionálneho hľadiska počas 4. štvrťroku 2022 počet pracujúcich medziročne vzrástol v 5 z 8 krajov SR, najvýraznejšie v Bratislavskom kraji - takmer o 7,6 % (o 27,2 tis. osôb). Nepatrný rast si udržali aj Košický, Žilinský, Trnavský a Nitriansky kraj. Naopak, najdynamickejší pokles o viac než 3 % počtu pracujúcich evidoval Trenčiansky kraj. Úbytok počtu pracujúcich mali aj Prešovský a Banskobystrický kraj.

Graf č. 7 : Počet pracujúcich štvrťrok 2022/ 2021 v %⁵

Počet pracujúcich v SR

(medziročná zmena v %, štvrťroky)

Zdroj: [Štatistický úrad SR](#)

Najvyššiu mieru zamestnanosti mali regióny na západe a severozápade SR, vyššiu hodnotu ako 80 % dosiahli okrem Bratislavského aj Trnavský a Žilinský kraj. Najvýraznejšia zmena nastala v Košickom kraji, kde sa miera zamestnanosti vo 4. štvrťroku 2022 medziročne zvýšila

⁵ Štatistický úrad SR, Dostupné na: [Zamestnanosť v 4. štvrťroku a za rok 2022](#), [cit. 12.5.2023]

až o 3,8 p. b. na 72,5 %. Najnižšiu mieru zamestnanosti má dlhodobo Prešovský kraj (necelých 72 %). Za prácou do zahraničia dochádzalo vo 4. štvrtroku 2022 vyše 116-tisíc občanov Slovenska, čo bolo o 2,4 % viac než v rovnakom období r. 2021. Pracovali najmä v stavebníctve, v priemysle a v zdravotníctve a sociálnej pomoci. Väčšina z nich pochádzala z Nitrianskeho kraja (takmer 25-tisíc osôb) a Prešovského kraja (takmer 24-tisíc osôb). Najvyšší medziročný nárast počtu osôb dochádzajúcich za prácou za hranice SR mali Nitriansky a Košický kraj.

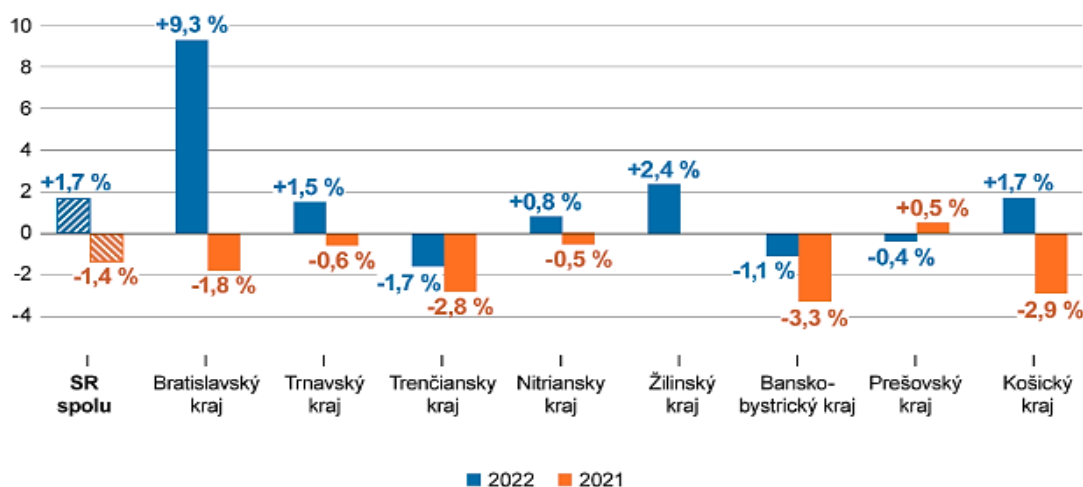
✓ **Zamestnanosť v roku 2022 v porovnaní s rokom 2021**

Počet pracujúcich v SR v súhrne za rok 2022 stúpol o vyše 43-tisíc osôb (o 1,7 %) na takmer 2 mil. 604-tisíc osôb. Celkovo z 18 sledovaných odvetví ekonomiky sa v 13 počet pracujúcich zvýšil. Aj na celoročnej úrovni bol pozitívny výsledok zamestnanosti dôsledkom prírastku počtu pracujúcich v službách o vyše 46-tisíc osôb (o 3 %). Vývoj zamestnanosti sa však súčasne spomalil úbytkom počtu pracujúcich vo vybraných výrobných odvetviach, najmä v priemysle.

Najvýznamnejšie nárasty počtu pracujúcich boli v stavebníctve (o 6,2 %), spomedzi služieb napr. v odborných, vedeckých a technických činnostiach (o 14,8 %), ďalej vo finančných a poisťovacích činnostiach (o 10,4%). Naopak úbytok o viac ako 20 tisíc (o 2,9%) pracujúcich aj na celoročnej úrovni nastal v priemysle. Počty pracujúcich medziročne vzrástli v 5 krajoch SR, najvýraznejšie v Bratislavskom kraji (o 9,3 %). V troch krajoch sa prejavil úbytok počtu pracujúcich, najvýraznejší bol v Trenčianskom kraji (o 1,7 %). Miera zamestnanosti SR za celý rok 2022 stúpila o 2,1 p. b. na aktuálnych 76,7 %. Najdynamickejšie sa zmenila v Košickom kraji, kde narástla o 3,9 p. b. na 71,7 %. Počet osôb pracujúcich v zahraničí sa oproti roku 2021 zvýšil o 3,6 %, do zahraničia za prácou dochádzalo 116-tisíc osôb.

Graf č. 8: Zmena počtu pracujúcich v SR (medziročne v %)

Počet pracujúcich v SR
(medziročná zmena v %, roky)

Zdroj: [Štatistický úrad SR](#)

4. Zamestnanosť a priemerná mesačná mzda vo vybraných odvetviach

✓ Zamestnanosť a priemerná mesačná mzda vo vybraných odvetviach v marci 2023⁶

Zamestnanosť sa zvýšila vo väčšine sledovaných sektorov, len v troch z nich prišlo k jej zníženiu. Rast nominálnych miezd naprieč ekonomikou mierne spomalil, ale zrýchlilo sa tempo poklesu reálnych miezd. Oproti minulému roku si mierne priplesili len odvetvia s najnižšími zárobkami.

Počet zamestnaných osôb sa zvýšil v marci 2023 v 6 spomedzi 10 sledovaných odvetví ekonomiky. Pokračoval výrazný rast zamestnanosti v odvetví ubytovania, pričom sa stále iba dopĺňali voľné pozície po zamestnancoch prepustených počas pandémie. V informáciách a komunikácii počet zamestnaných osôb vzrástol o 2,4 %, v reštauráciách a pohostinstvách o 1,1 %, v ostatných odvetviach ich rast neprekročil 1 %.

Najväčší zamestnávateľ – priemysel mal zamestnanosť rovnakú ako v marci 2022, čím sa prerušilo rok trvajúce obdobie poklesu počtu zamestnancov. Rovnako ako vo februári pokračoval pokles zamestnaných osôb v troch odvetviach, a to vo vybraných trhových službách, veľkoobchode a v doprave a skladovaní.

V prvom štvrťroku 2023 sa zvýšil počet zamestnaných osôb v 7 z 10 sledovaných odvetví. Najviac stúpil v ubytovaní o 7,1 %, nasledovalo odvetvie informácií a komunikácie s rastom o 2,5 %. V ostatných odvetviach zamestnanosť rástla do 1 %. Zamestnanosť medziročne nižšiu o 3 % mali vybrané trhové služby, veľkoobchod o 1,2 % a priemysel o 0,6 %.

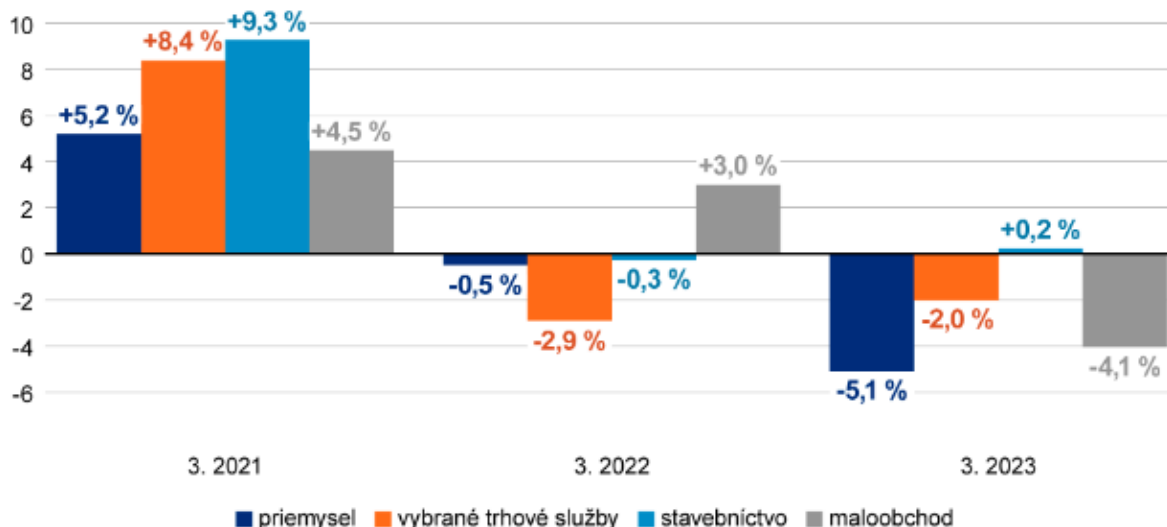
✓ Medziročný vývoj priemernej mzdy

Tak ako minulý mesiac najviac vzrástli mzdy v odvetviach s najnižšími zárobkami – v reštauráciách a pohostinstvách o 18 % na 700 eur, stavebníctve o 15 % na 1 000 eur a v ubytovaní o 15 % na 1 038 eur. Najpomalšie rástli mzdy v odvetví s dlhodobou najvyššími zárobkami, a to v informáciách a komunikácii o takmer 6 % na 2 617 eur. Vysoká inflácia i počas marca okresala nominálne zárobky, takže reálne mzdy boli medziročne nižšie v 7 z 10 sledovaných odvetví. Najviac sa prepadli v informáciách a komunikácii o 7,8 %, v doprave a skladovaní o 5,7 % a v priemysle o 5,1 %. Reálna mzda sa zvýšila v činnostiach reštaurácií a pohostinstiev o 2,8 % a veľmi mierne v ubytovaní a v stavebníctve (zhodne o 0,2 %).

⁶ Štatistický úrad SR, dostupné na: [Zamestnanosť a priemerná mesačná mzda vo vybraných odvetviach v marci 2023](#), [cit. 12.5.2023]

Graf č. 9: Priemerná reálna mesačná mzda v odvetviach (medziročná zmena v %)

Priemerná reálna mesačná mzda v odvetviach*
(medziročná zmena v %)

* odvetvia s najvyšším podielom na zamestnanosti

Zdroj: [Štatistický úrad SR](#)

Nominálna mesačná mzda v prvom štvrťroku 2023 vzrástla vo všetkých sledovaných odvetviach, pričom vo väčšine odvetví rástla dvojciferným tempom. Najviac sa zvýšila v ubytovaní, až o jednu pätinu, najmenej v informáciách a komunikácii o 7,4 %. Reálne mzdy sa od začiatku roka zvýšili len ubytovaní o 5 % a činnostiach reštaurácií a pohostinstiev o 1,5 %. V ostatných ôsmich odvetviach prišlo k ich poklesu od 0,3 % v stavebníctve do 6,7 % v informáciách a komunikácii.

✓ **Priemerná mesačná mzda zamestnanca v hospodárstve SR v 4. štvrťroku a za rok 2022⁷**

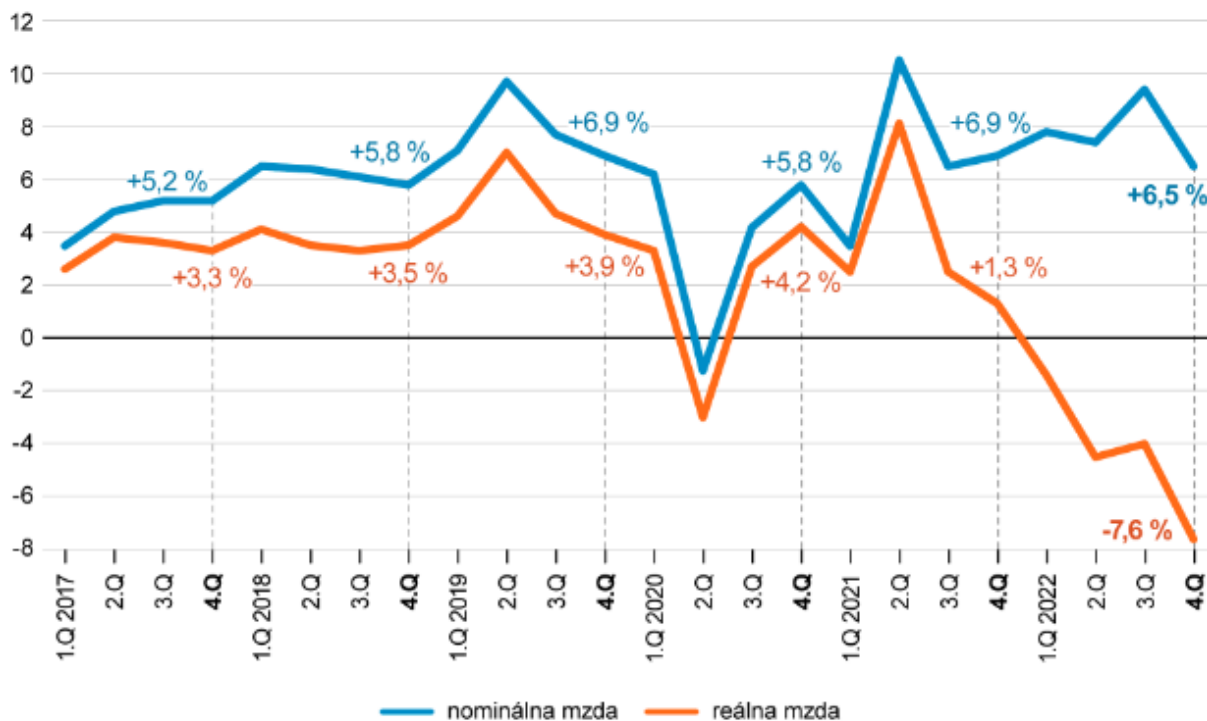
Priemerná mesačná mzda na Slovensku reálne klesá už štvrtý kvartál po sebe. Prudko sa zvyšujúca inflácia ju za celý rok znehodnotila o 4,5 % a na sklonku roka až o takmer 8 %. Priemerné hrubé zárobky v poslednom štvrťroku síce ďalej rástli, ale najpomalšie spomedzi všetkých kvartálov minulého roka.

Priemerná nominálna mesačná mzda zamestnanca v hospodárstve SR vo 4. štvrťroku 2022 vzrástla medziročne o 6,5 % na 1 418 eur. V hrubom tak zamestnanci dostávali v priemere o 87 eur viac ako na konci roka 2021. Spotrebiteľské ceny sa však zvyšovali výrazne rýchlejším tempom a tak sa reálna mzda na Slovensku medziročne prepadla o 7,6 %, čo bolo najviac od 2. štvrťroku 2000. Vtedy predstavoval pokles 8,4 %. Sezónne očistená priemerná mzda oproti 3. štvrťroku 2022 vzrástla o 0,5 %.

⁷ Štatistický úrad SR, dostupné na: [Priemerná mesačná mzda zamestnanca v hospodárstve SR](#), [cit. 12.5.2023]

Graf č. 10: Vývoj *priemernej mesačnej mzdy* (medziročná zmena v % štvrťroky)

Priemerná mesačná mzda
(medziročná zmena v %, štvrťroky)

Zdroj: [Štatistický úrad SR](#)

Medziročný rast priemernej nominálnej mzdy v poslednom štvrťroku minulého roka zaznamenali takmer všetky sledované odvetvia hospodárstva. Výnimkou boli napr. pracujúci v zdravotníctve a sociálnej pomoci, ktorým mzdy v roku 2021 zvyšovali mimoriadne odmeny a nadčasy za prácu počas pandémie. Jednorazové odmeny vyplatené na konci roka 2021 spôsobili medziročný pokles hrubých platov vo 4. štvrťroku 2022 aj zamestnancom v odvetví vzdelávania.

Pracujúci v týchto dvoch odvetviach pocítili aj najvýraznejší prepád reálnej mzdy na úrovni 14 až 15 %, teda takmer dvojnásobne vyšší ako bol priemer za celé hospodárstvo SR. Len minimálne (do 1,5 %) klesli reálne mzdy pracujúcim v oblasti nehnuteľností a v dvoch odvetviach s dlhodobou nízkymi zárobkami – v stavebníctve a tiež v ubytovacích a stravovacích službách. Tieto ekonomické činnosti zaznamenali totiž najvýraznejší, viac ako 13,5 % nárast priemernej nominálnej mzdy, ktorý tak dokázal z veľkej miery kompenzovať zamestnancom dopady inflácie.

Spomedzi odvetví s najväčším počtom zamestnaných osôb počas 4. štvrťroku 2022 dokázal čeliť tempu inflácie len obchod, v ktorom sa nominálny rast miezd v posledných troch mesiacoch zdynamizoval na 10,6 % (na 1 329 eur). Reálny pokles platov dosiahol 4 %, čo bolo

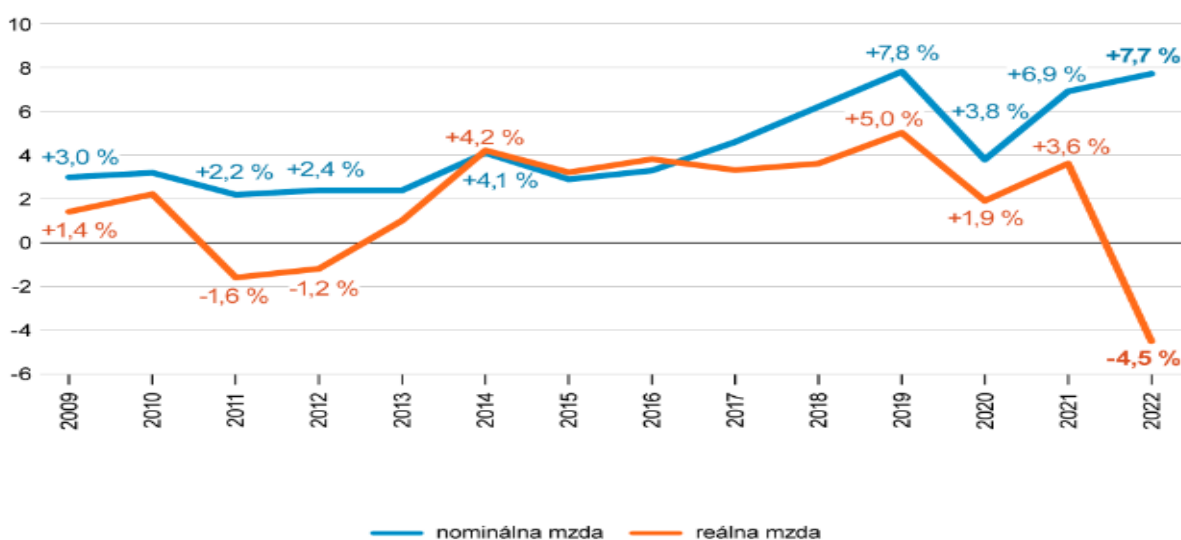
menej ako v priemere za celé hospodárstvo SR. V priemysle boli koncoročné odmeny menej štedré ako pred rokom, v dôsledku čoho bol nominálny rast miezd nižší ako predošlé štvrťroky, a to len na úrovni 6,4 %. Priemerná mzda v priemysle tak predstavovala v posledných troch mesiacoch minulého roka 1 494 eur, reálne jej hodnota klesla až o 7,6 %. Aktuálne najvyššiu priemernú mesačnú mzdu nad 2,2 tisíce eur mali v odvetví informácie a komunikácia, v dodávke elektriny, plynu a pary. V desiatich zo 16 odvetví ekonomiky bola mzda nižšia ako v priemere za celé hospodárstvo SR. Najnižšiu priemernú nominálnu mzdu mali zamestnanci v ubytovacích a stravovacích službách (809 eur), ostatných činnostiach (966 eur) a tiež v stavebníctve (987 eur). Z územného hľadiska bola nadpriemerná nominálna mesačná mzda iba v Bratislavskom kraji (1 724 eur). V ostatných krajoch sa pohybovala od 1 113 eur v Prešovskom kraji do 1 327 eur v Trnavskom a Trenčianskom kraji. Vo všetkých krajoch priemerná mzda medziročne vzrástla, najviac o 8,5 % v Trnavskom kraji. Po započítaní vplyvu inflácie však reálne mzda vo všetkých krajoch Slovenska klesla. Najmenej v Trnavskom kraji (o 5,8 %) a najviac v Košickom kraji (o 12,2 %).

✓ Priemerná mesačná mzda zamestnanca v roku 2022

Priemerná nominálna mesačná mzda zamestnanca v hospodárstve SR dosiahla v roku 2022 hodnotu 1 304 eur. Medziročne sa zvýšila o 7,7 %, tempo jej rastu sa oproti rovnakému obdobiu minulého roka zrýchlilo o 0,8 percentuálneho bodu. Reálna mzda klesla o 4,5 %. Naposledy sme zaznamenali pokles reálnej mzdy bezprostredne po finančnej kríze, teda v rokoch 2011 a 2012.

Graf č. 11: Vývoj priemernej mesačnej mzdy (medziročná zmena v % štvrťroky)

Priemerná mesačná mzda (medziročná zmena v %, roky)

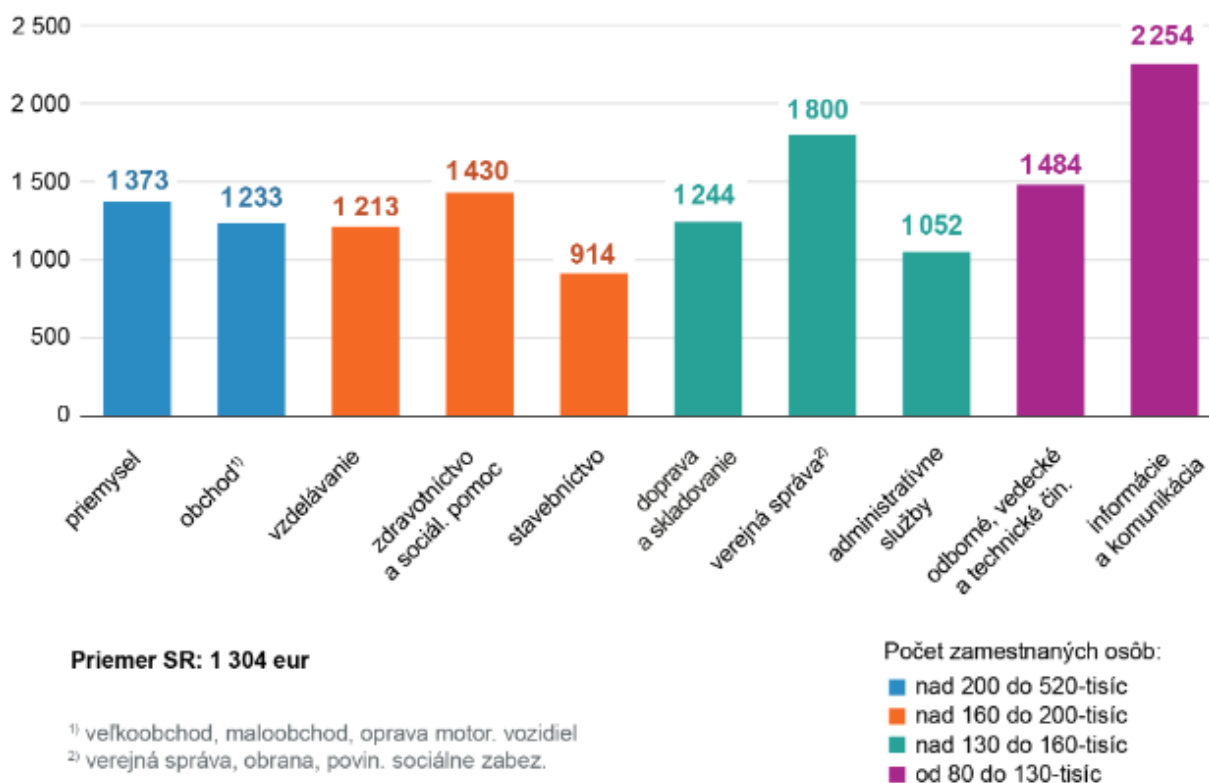
Zdroj: [Štatistický úrad SR](#)

Priemerné zárobky medziročne nominálne vzrástli vo všetkých sledovaných odvetviach ekonomiky. Tempu inflácie však nedokázalo odolať žiadne. Reálne mzdy za celý rok 2022 sa najviac znížili pracujúcim v zdravotníctve a sociálnej pomoci (o 9,1 %) a tiež v odvetví vzdelávania (o 7,2 %). Naopak, najmenej medziročne poklesli reálne mzdy v umení, zábave a rekreácii (0,4 %) a tiež v stavebníctve (o 1 %). Priemysel, ako najväčší zamestnávateľ, vykázal rast miezd medziročne na úrovni 6,5 % (na 1 373 eur), reálne však mzdy klesli o 5,6 %.

Graf č. 12: Priemerná mesačná mzda v roku 2022 v odvetviach s najvyššou zamestnanosťou
(v eurách)

Priemerná mesačná mzda v roku 2022 v odvetviach s najvyššou zamestnanosťou

(v eurách)

Zdroj: [Štatistický úrad SR](#)

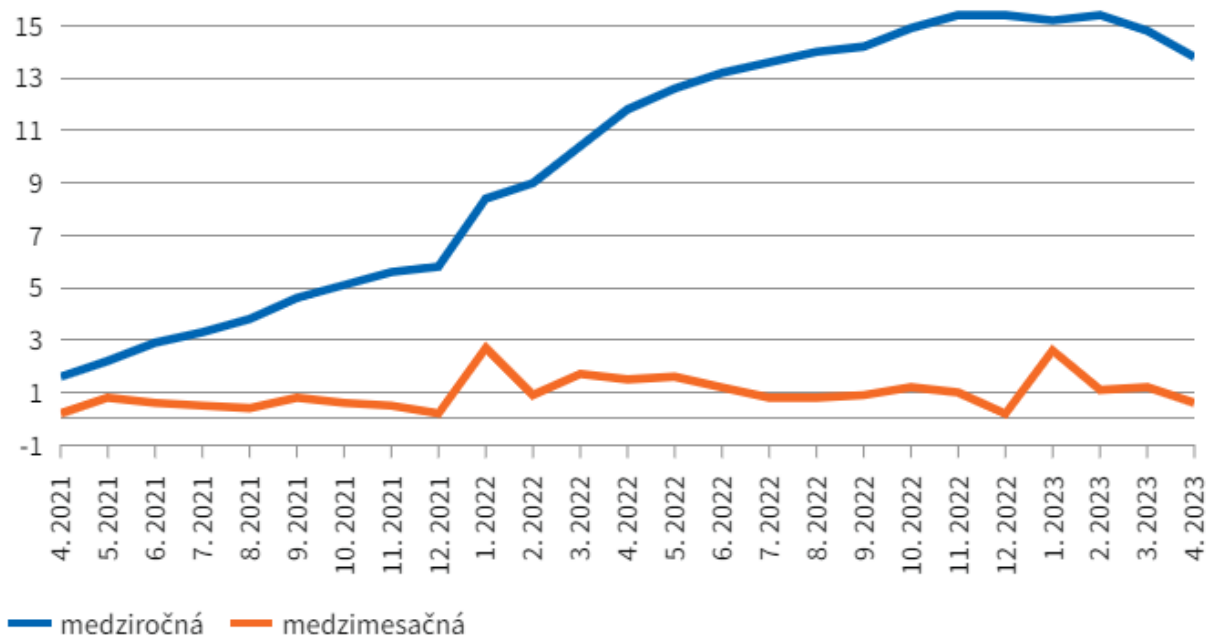
5. Vývoj jadrovej a čistej inflácie

✓ Inflácia – indexy spotrebiteľských cien v apríli 2023⁸

Dynamika rastu spotrebiteľských cien po dvoch rokoch začala spomaľovať, v apríli sa tento trend prejavil konečne aj u potravín. Úroveň rastu cien pri bývaní s energiami sa vrátila na hodnoty z januára minulého roka, ceny pohonných hmôt sú o desatinu lacnejšie ako pred rokom.

Medziročne inflácia v apríli klesla na úroveň 13,8 %, čo je úroveň naposledy zaznamenaná v júli minulého roka. Rast cien spomalil svoju dynamiku, v predošliach mesiacoch dosiahol maximum 15,4 % (v novembri a decembri 2022 a vo februári 2023). Spotrebiteľské ceny tovarov a služieb v apríli 2023 medzimesačne vzrástli o 0,6 %.⁹

Graf č. 13: Inflácia – vývoj spotrebiteľských cien v SR (v %)

Zdroj: [Štatistický úrad SR](#)

✓ Medzimesačný vývoj – apríl 2023 v porovnaní s marcom 2023

Ceny medzimesačne vzrástli vo všetkých 12 odborov (výdavkových skupín domácností), ktoré predstavujú kategórie výdavkov domácností. Najväčší vplyv na infláciu mal medzimesačný rast cien pohonných látok o 1,4 %, ktoré sa prejavili zvýšením cien v odbore doprava o 1,8 %. Z dopravných služieb vzrástla tiež cestná osobná doprava o 2,1%.

⁸ Štatistický úrad SR, dostupné na: [Inflácia – indexy spotrebiteľských cien v apríli 2023](#), [cit. 15.5.2023]

⁹ Štatistický úrad SR, dostupné na: [Vývoj jadrovej a čistej inflácie v apríli 2023](#), [cit. 15.5.2023]

V porovnaní s marcom významne vzrástli tiež ceny tovarov a služieb na bežnú údržbu domácnosti a tovary krátkodobej spotreby, obe zhodne o 3,2 %.

Pozitívnu informáciou bolo výrazne pribrzdzenie dynamiky rastu cien potravín, v apríli zdraželi len o 0,3 %. Bol to najnižší medzimesačný nárast od októbra 2021. Spomedzi deviatich sledovaných potravinových skupín infláciu ovplyvnili najmä vyššie ceny chleba a obilnín o 1,2 %, mäsa o 1 %, a cukru a cukrovín o 1,3 %. Pokles zaznamenali tri skupiny – oleje a tuky o 2,4 % (maslo o 3,6 %), zelenina o 3,3 % a nepatrne po dlhom období aj mlieko, syry, vajcia (najmä vajcia o 1,1 %).

Ceny v odbore bývanie a energie sa ustálili, medzimesačne vzrástli len nepatrne. Tento výsledok bol dôsledkom poklesu cien tepla a mierneho zlacnenia tuhých palív.

Z ďalších váhovo menej významných položiek sa zvýšili ceny destilátov, farmaceutických výrobkov, predprimárneho a primárneho vzdelávania (školné v materskej škôlke a v školskom klube detí), služieb zubných lekárov, služieb osobnej starostlivosti.

Index spotrebiteľských cien sa v apríli oproti marcu 2023 zvýšil v domácnostiach zamestnancov a v nízkopříjmových domácnostiach zhodne o 0,6 % a v domácnostiach dôchodcov o 0,5 %.

✓ **Medziročný vývoj – apríl 2023 v porovnaní s aprílom 2022**

Inflácia sa po dlhom období rastu znížila na 13,8 %, čo ukazuje, že vrchol rastu cien na Slovensku bol aktuálne prekonaný. Stále však ide o vysoké hodnoty, aké tu neboli viac ako dve predošlé dekády.

Vyššie ceny boli v 11 z 12 sledovaných výdavkových skupinách (odboroch) domácností, päť odborov dosiahlo medziročný rast vyšší ako 12 %. Odbor doprava klesol o 0,2 %.

Ceny potravín, ktoré tvoria druhú najvýznamnejšiu položku vo výdavkoch slovenských domácností, rástli nepretržite viac ako dva roky, aktuálne mierne utlmili tempo rastu na 26,1 %.

Z 9 sledovaných skupín potravín až osem malo naďalej rast nad úrovňou 20%, výnimkou bolo ovocie, ktoré medziročne zdraželo o 13,3 %. Najvýznamnejšie bolo medziročné zvýšenie cien chleba a obilnín o 25,9 %, ďalej mäsa takmer o 25 % a súčasne mlieka, syrov a vajec o 32,9 %.

Na druhom mieste z hľadiska vplyvu na infláciu je naďalej rast cien v odbore bývanie a energie, ten aktuálne klesol na hodnotu 12,3 %. Bývanie s energiami je najväčšou výdavkovou skupinou domácností SR. Z hľadiska vplyvu v tomto odbore medziročne najvýznamnejšie vzrástli ceny imputovaného nájomného o 10,8 % (v ktorom sa dlhodobom

premieta vplyv rastu cien stavebných materiálov), s rastom cien plynu z januára tohto roka (11,9 %) a aktuálnym poklesom cien tepla na hodnotu 19,8 %.

V odbore doprava ceny medziročne klesli o 0,2 % (naposledy bolo zníženie cien zaznamenané v januári 2021). Pozitívom bol hlavne fakt, že ceny pohonných látok boli v apríli medziročne nižšie o 9,1 %.

Významný podiel na raste cien malo tiež 20% zdraženie v reštauráciách s ubytovaním, ktoré bolo ťahané najmä zvýšením cien závodného stravovania.

Index spotrebiteľských cien sa v apríli 2023 medziročne zvýšil za domácnosti zamestnancov o 13,7 %, za nízkoprájmové domácnosti o 14,7 % a za domácnosti dôchodcov o 14,6 %.

V súhrne za štyri mesiace roku 2023 sa spotrebiteľské ceny medziročne zvýšili o 14,8 % (za domácnosti zamestnancov o 14,7 %, za nízkoprájmové domácnosti, za domácnosti dôchodcov zhodne o 15,7 %).

✓ Vývoj jadrovej a čistej inflácie

Pri aprílovej úhrnnej miere medziročnej inflácie 13,8 % dosiahla jadrová inflácia hodnotu 14,7 % a čistá inflácia hodnotu 11,2 %. Medzimesačne dosiahla jadrová inflácia hodnotu 0,6 % a čistá inflácia hodnotu 0,7 %.

Jadrová inflácia sleduje rast cenovej hladiny po vylúčení vplyvu zmien regulovaných cien (napr. ceny energií) a iných administratívnych opatrení (napríklad úprav daní a podobne). Čistá inflácia je jadrová inflácia bez zmien cien potravín.

Tabuľka č. 3: Jadrová a čistá inflácia 2022 – oproti rovnakému obdobiu minulého roku v %

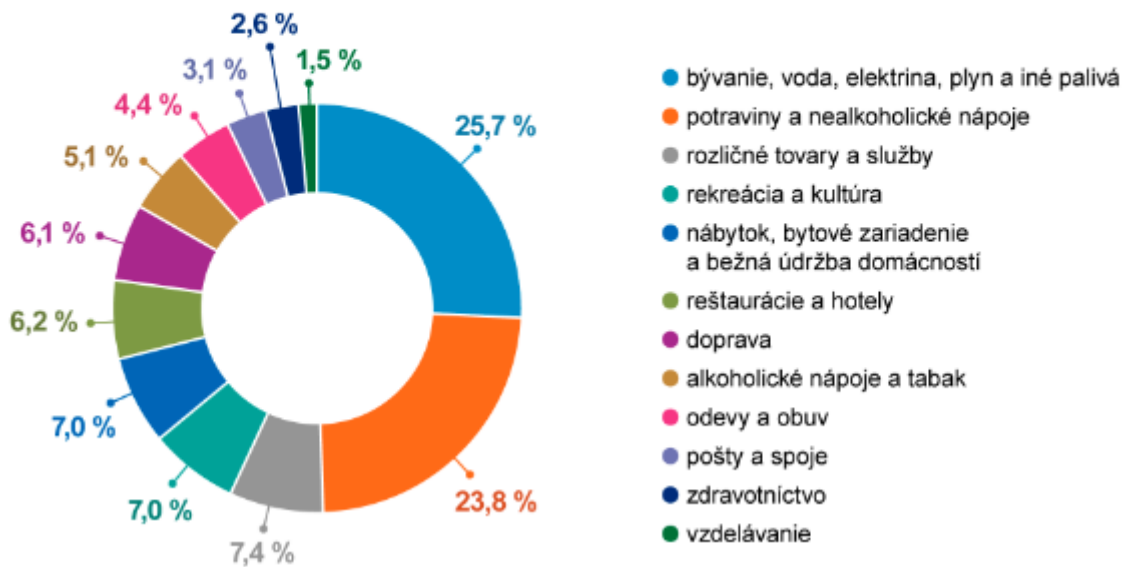
	2023												
	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.	11.	12.	1 - 12.
Spotrebiteľské ceny (úhrn)	15,2	15,4	14,8	13,8	-	-	-	-	-	-	-	-	14,8
Regulované ceny	11,0	11,6	11,2	11,5	-	-	-	-	-	-	-	-	11,3
Jadrová inflácia	16,5	16,6	16,0	14,7	-	-	-	-	-	-	-	-	16,0
v tom: ceny potravín	28,6	28,6	29,0	26,1	-	-	-	-	-	-	-	-	28,0
Čistá inflácia (bez zmien nepriamych daní)	12,9	13,1	12,0	11,2	-	-	-	-	-	-	-	-	12,3

Zdroj: [Štatistický úrad SR](#)

Graf č. 14: Štruktúra výdavkov domácností rok 2023 (v %)

Štruktúra výdavkov domácností pre rok 2023

(v %, 12 odborov od najvyššieho podielu z celkových výdavkov)

Zdroj: [Štatistický úrad SR](#)

6. Stavebná produkcia

✓ Stavebná produkcia v marci 2023¹⁰

Po dvoch mesiacoch výrazného rastu sa slovenské stavebníctvo v marci prepadlo až o desatinu. Na negatívnom výsledku sa podpísali všetky zložky domácej stavebnej produkcie. Rast si udržala iba stavebná činnosť v zahraničí.

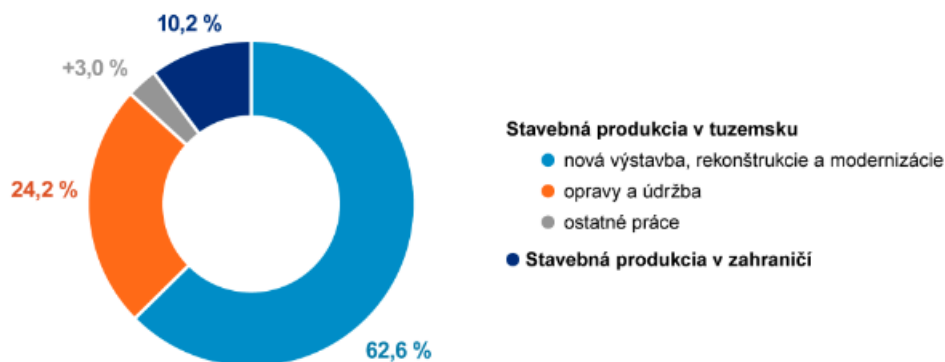
Stavebná produkcia v marci 2023 dosiahla 481,9 mil. eur. Oproti marcu 2022 sa znížila o 10,1 %, čo bol najvyšší medziročný pokles v priebehu posledných dvoch rokov. Po zohľadnení sezónnych vplyvov bola stavebná produkcia oproti predchádzajúcemu mesiacu nižšia o 10,4 %. Produkcia realizovaná firmami v tuzemsku, ktorá tvorila 90 % celkového výkonu stavebníctva, klesla v porovnaní s marcom 2022 až o 11,3 %. Prepád zaznamenala nielen nová výstavba o 5,4 %, ale aj stavebné práce na oprave a údržbe budov, ktoré boli medziročne nižšie o viac ako 20 %. Ostatné práce, ktoré tvoria najmenší podiel v rámci produkcie, poklesli takmer o tretinu. Práce na inžinierskych stavbách, kam patrí aj výstavba diaľnic, sa medziročne spomalili o 10,7 %, o 9 % poklesla aj výstavba budov. Práce v zahraničí sa na poklese stavebnej produkcie v marci 2023 nepodieľali, jediné si rovnako, ako vo februári, zachovali mierny rast o 2,2 %. Z celkovej produkcie tvorili iba 10 %.

V prvom štvrťroku 2023 dosiahla stavebná produkcia objem 1,3 mld. eur a medziročne vzrástla o 2,8 %. Objem stavebných prác v tuzemsku vzrástol o 3,5 %, pričom domáca nová výstavba bola medziročne vyššia o takmer 9 %, ale opravy a údržba poklesli o 5 %. Stavebné práce v zahraničí boli oproti prvým trom mesiacom minulého roka nižšie o 3,7 %.

Graf č. 15: Štruktúra stavebnej produkcie v roku 2022 (v % z celku)

Štruktúra stavebnej produkcie v roku 2022

(v % z celku)

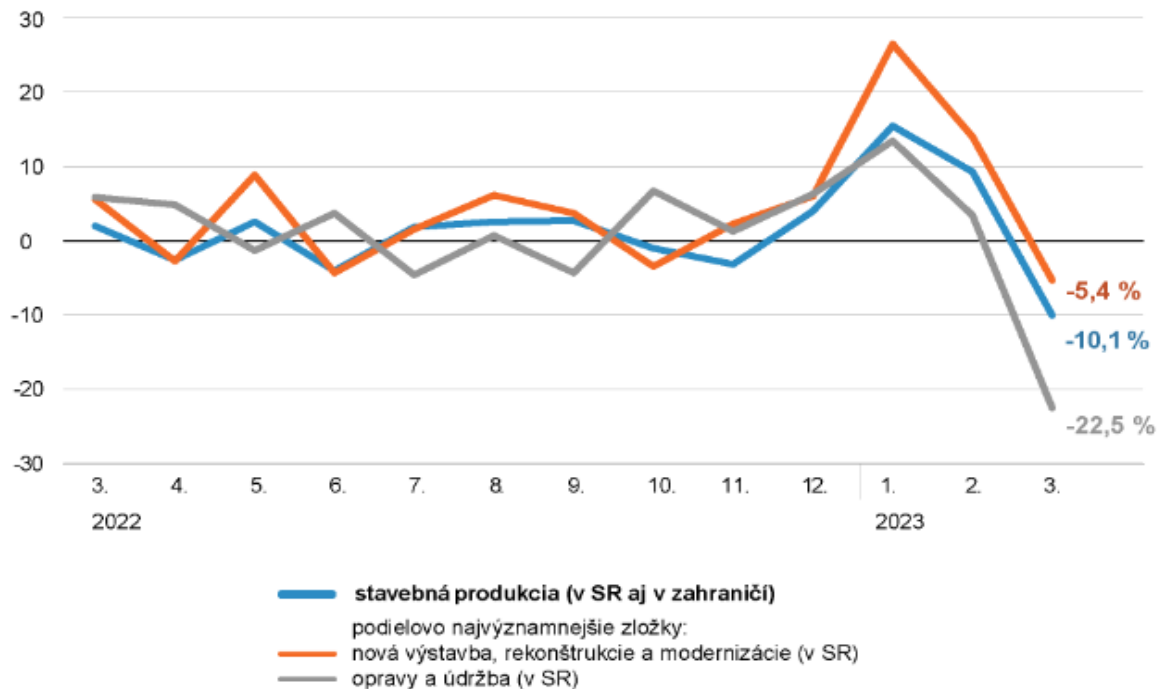
Zdroj: [Štatistický úrad SR](#)

¹⁰ Štatistický úrad SR, dostupné na: [Stavebná produkcia v marci 2023](#), [cit. 15.5.2023]

Graf č. 16 *Stavebná produkcia podnikov SR v stálych cenách, medziročne v %*

Stavebná produkcia podnikov SR

(v stálych cenách, medziročne v %)

Zdroj: [Štatistický úrad SR](#)

Tabuľka č. 4: *Stavebná produkcia v roku 2022*

			2023		
			1.	2.	3.
Stavebná produkcia (podniková metóda)	Spolu	mil. Eur	388,4	434,0	481,9
		index	115,4	109,2	89,9
Stavebná produkcia v tuzemsku	Spolu	mil. Eur	351,9	394,5	433,6
		index	119,9	109,9	88,7
	Nová výstavba, rekonštrukcie a modernizácie	mil. Eur	249,3	275,0	310,4
		index	126,4	113,9	94,6
	Opravy a údržba	mil. Eur	91,4	104,8	111,5
		index	113,4	103,4	77,5
	Budovy	mil. Eur	260,2	293,1	310,2
		index	111,9	106,6	90,9
	Inžinierske stavby	mil. Eur	91,8	101,5	123,3
		index	149,3	120,5	89,3
Stavebná produkcia v zahraničí	Spolu	mil. Eur	36,5	39,5	48,3
		index	84,5	102,2	102,2

Na základe údajov zo zdroja: [Štatistický úrad SR](#).

7. Vývoj cien vo výrobnej sfére¹¹

Ceny priemyselných výrobcov pre tu-zemský trh boli v marci 2023 medziročne vyššie o 27,7 % a medzimesačne klesli o 1,3 %. Vývoj ovplyvnil podobne ako v predošlých mesiacoch najmä medziročný rast cien v dodávkach elektriny a plynu, ktoré stúpili na 60,1 %. Zo 16 sledovaných odvetví priemyslu sa medziročný rast cien prejavil v 13 a v ostatných 3 odvetviach ceny medziročne klesli. Vo váhovo dôležitých odvetviach slovenského priemyslu ceny vzrástli v produkcii dopravných prostriedkov o 11,1 %, a vo výrobe z gumy a plastu o 18,3 %. Naopak, medziročný pokles výrobných cien sa prejavil v produkcii kovov a kovových konštrukcií o 4,8 % a tiež v spracovaní ropných produktov o 2,6 %.

Ceny priemyselných výrobcov na export boli medziročne vyššie o 9,1 %, medzimesačne stúpili o 1 %. V súhrne za tri mesiace roka 2023 boli ceny priemyselných výrobcov pre export vyššie ako pred rokom o 11 %.

✓ Výrobné ceny poľnohospodárskych výrobkov

Ceny poľnohospodárskych výrobkov boli v marci medziročne vyššie o 21,5 %. Ceny rastlinných výrobkov boli o 6,9 % vyššie ako v rovnakom období minulého roka, ceny živočíšnych výrobkov vzrástli o 35,7 %. Z rastlinných výrobkov sa zvýšili najmä ceny zemiakov o 47,2 % a zo živočíšnych výrobkov sú dlhodobo medziročne drahšie najmä ceny slepačích konzumných vajec, aktuálne v marci o 77,7 % a ceny surového kravského mlieka o 36,5 %.

V súhrne od začiatku roka vzrástli ceny poľnohospodárskych výrobkov v priemere o 26,4 %, vyššiu dynamiku rastu cien prejavujú živočíšne výrobky, ktoré sú drahšie približne o tretinu. Rastlinné výrobky v priemere dosiahli zvýšenie cien o 18 %.

✓ Výrobné ceny v stavebníctve

Ceny stavebných prác v porovnaní s februárom 2023 vzrástli o 1,2 %, medziročný rast dosiahol 15,1 %, v súhrne za tri mesiace roka 2023 stavebné práce vzrástli medziročne o 16,5 %.

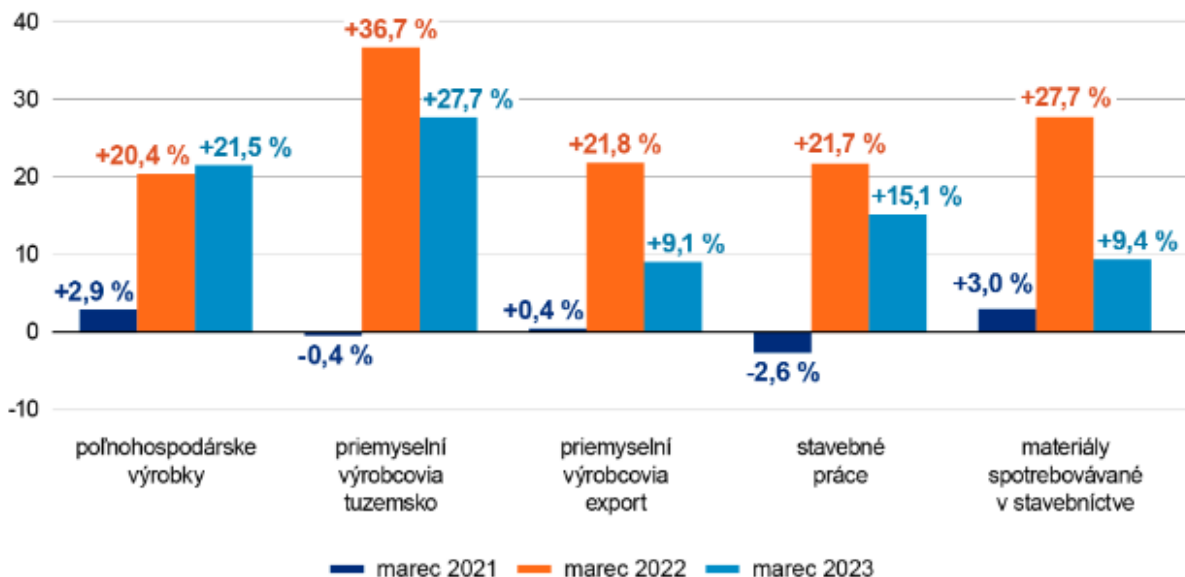
Ceny materiálov spotrebovávaných v stavebníctve boli medziročne vyššie o 9,4 %, v porovnaní s februárom 2023 vzrástli o 2,7 %. V súhrne od začiatku roka medziročný rast dosiahol 11,4 %.

¹¹ Štatistický úrad SR, [Vývoj cien vo výrobnej sfére v marci 2023](#), [cit. 15.5.2023]

Graf č. 17: Zmena cien vo výrobnnej sfére (medziročne v %)

Zmena cien vo výrobnnej sfére

(medziročne v %)

Zdroj: [Štatistický úrad SR](#)

Tabuľka č. 5: Indexy cien poľnohospodárskych výrobkov oproti rovnakému obdobiu minulého roka – mesačne (2023)

	2023											
	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.	11.	12.
Ceny poľnohospodárskych výrobkov	134,4	123,3	121,5	126,4
- rastlinné výrobky	131,5	114,6	106,9	118,0
- živočíšne výrobky	137,9	134,2	135,7	135,9
Ceny priemyselných výrobcov - úhrn	120,8	116,5	115,7	117,7
Ceny stavebných prác 1)	119,6	114,9	115,1	116,5

Na základe údajov zo zdroja: [Štatistický úrad SR](#)

Tabuľka č. 6: Priemerné ceny pohonných látok v SR – mesačne (2023)

	Benzín natural 95 oktánový	Benzín natural 98 oktánový	LPG	Motorová nafta	CNG	LNG
1.	1,519	1,712	0,787	1,612	1,777	2,817
2.	1,575	1,767	0,790	1,563	1,725	2,259
3.	1,535	1,725	0,776	1,531	1,623	1,810
4.	1,587	1,781	0,730	1,478	1,563	1,688
5.

Na základe údajov zo zdroja: [Štatistický úrad SR](#)

8. Priemyselná produkcia

✓ Priemyselná produkcia v marci 2023¹²

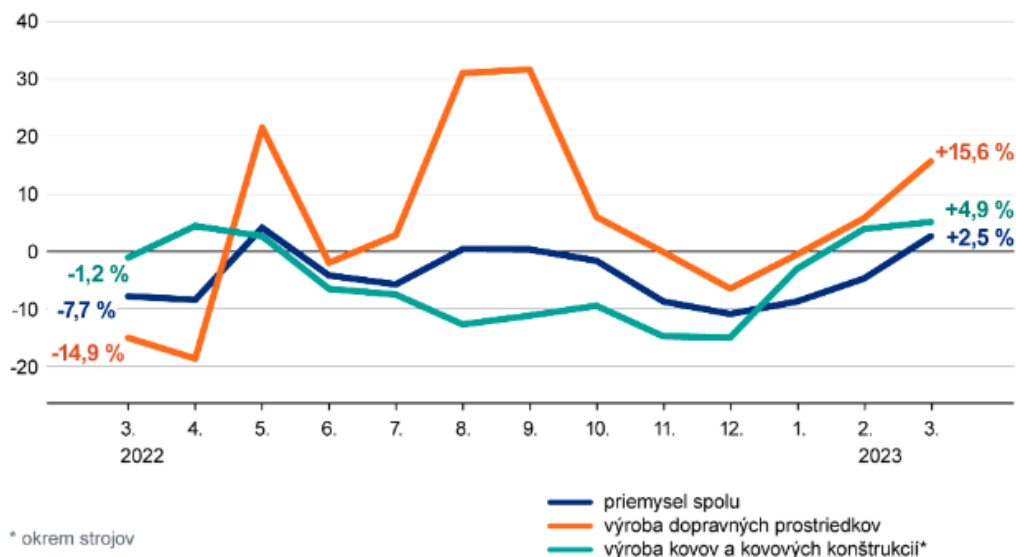
Aktuálne slovenský priemysel v marci 2023 vyprodukoval o 20 % vyššiu hodnotu ako priemerne v r. 2015. V dlhodobom porovnaní to bol však o štvrtinu nižší rast ako v marci 2021 a súčasne nižší výkon ako v marci 2019 pred obdobím pandémie (v roku 2020 bol marec ovplyvnený zastaveniami výroby po nástupe pandémie). Porovnanie s priemerom r. 2015 (tzv. bázičky index) umožňuje objektívne porovnať výkon v dlhšom časovom období.

Graf č. 18: Najvýznamnejšie vplyvy na priemyselnú produkciu v marci 2023

(medziročná zmena v %)

Priemyselná produkcia v SR

(medziročná zmena v %)

Zdroj: [Štatistický úrad SR](#)

Najvýznamnejší vplyv na priemysel mal medziročný dynamický rast rozhodujúcej výroby dopravných prostriedkov o 15,6 %, ktorý v marci utlmil súhrnný vplyv poklesov väčšiny z 15 sledovaných odvetví (špeciálnych zoskupení) priemyslu. Vo vyjadrení vplyvu prostredníctvom tzv. príspevkov, ktoré zohľadňujú tempo rastu/poklesu v kombinácii s váhou odvetvia v štruktúre priemyslu a umožňujú hierarchizovať vplyvy jednotlivých odvetví, mala výroba dopravných prostriedkov vplyv plus 4,02 percentuálneho bodu (p. b.) k výsledku odvetvia. Pozitívne výsledok celého priemyslu ovplyvnil tiež rast podielovo významnejšej výroby kovov a kovových konštrukcií o 4,9 % (príspevok +0,58 p. b.).

¹² Štatistický úrad SR, [Priemyselná produkcia v marci 2023](#), [cit. 15.5.2023]

Pretrvala však výrazná rozkolísanosť medziročných rastov či poklesov jednotlivých štruktúr priemyslu. Celkovo 4 odvetvia zaznamenali až dvojciferný medziročný pokles, najvýznamnejší bol štvrtinový pokles (o 24,8%) vo výrobe počítačov a elektroniky (príspevok - 0,58 p. b.). Priemysel brzdili tiež dvojciferné medziročné poklesy vo výrobe potravín a nápojov ako aj vo výrobe drevených a papierových výrobkov a v tlači.

Z hľadiska členenia podľa hlavných priemyselných zoskupení o takmer 10 % medziročne stúpila produkcia investičných prostriedkov a o 7,6 % produkcia súvisiaca s energetikou. Ostatné tri zložky boli v medziročnom poklese, a to najmä produkcia predmetov dlhodobej spotreby o takmer 15 %. Mierne sa znížila produkcia predmetov krátkodobej spotreby aj medzispotreba. Medzimesačne (oproti februáru 2023) po zohľadnení sezónnych vplyvov sa priemyselná produkcia zvýšila o 1,6 %.

V súhrne za tri mesiace roka 2023 priemyselná produkcie medziročne klesla o 3,5 %. Najvýznamnejší vplyv mal rast vo výrobe dopravných prostriedkov o 7,2 % (príspevok +1,84 p. b.), ktorý s podporou miernejších rastov v ďalších piatich odvetviach priemyselnej výroby aspoň z časti kompenzoval poklesy väčšiny odvetví priemyselnej výroby či celého priemyslu s najvplyvnejším poklesom vo výrobe z gumy a plastu o 9,0 % (príspevok -0,90 p. b.).

Tabuľka č. 7: Priemyselná produkcia (rovnaké obdobie minulého roku=100) – očistená – mesačne

	2023												
	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.	11.	12.	1-3.
Priemysel spolu	91,4	95,3	102,5	96,5
Ťažba a dobývanie 3)
Priemyselná výroba 1)	95,6	98,0	103,3	99,1
výroba potravín, nápojov a tabakových výrobkov	95,2	97,9	89,5	93,9
Dodávka elektriny, plynu, pary a studeného vzduchu 2) 4)	D	D	D	D

Zdroj: [Štatistický úrad SR](#).

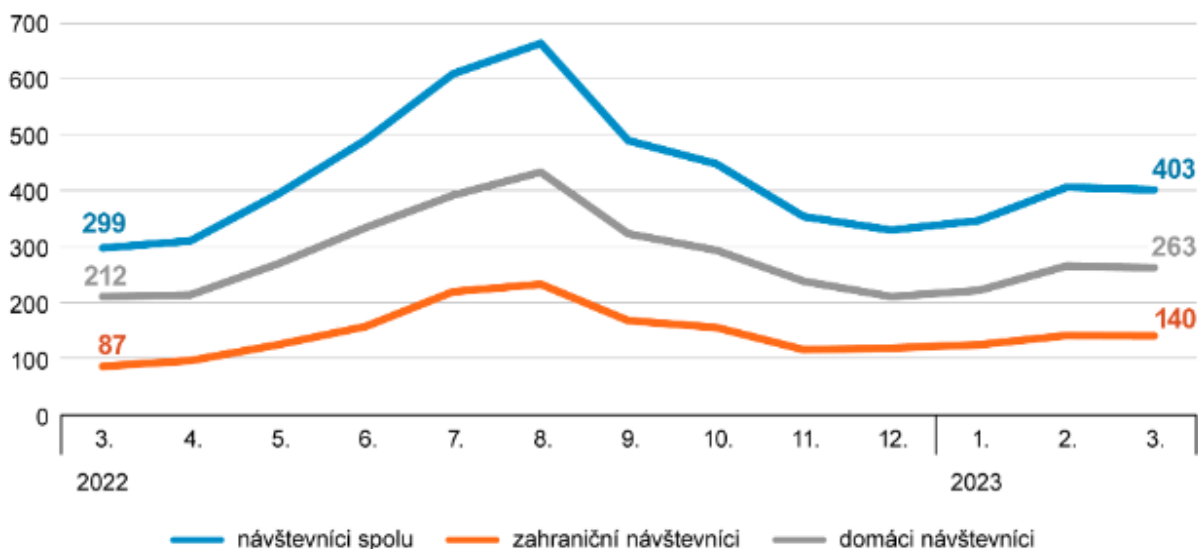
9. Vývoj cestovného ruchu

✓ Vývoj cestovného ruchu v ubytovacích zariadeniach SR v marci 2023¹³

Celková návštevnosť ubytovacích zariadení cestovného ruchu na Slovensku v marci 2023 medziročne vzrástla o tretinu na 403-tisíc osôb. Hostia strávili v zariadeniach cestovného ruchu viac ako 1 milión nocí, čo bolo o štvrtinu viac ako pred rokom. Priemerná doba pobytu bola 2,5 noci. Nárast ukazovateľov ubytovania ovplyvnila najmä nízka porovnávacia základňa z marca 2022, keď činnosť ubytovacích zariadení bola ovplyvnená dvojročnou pandémiou COVID-19. Jarné prázdniny pomohli navrátiť návštevnosť do predcovidovej úrovne, ubytovateľom do počtu marca 2019 chýbalo už len 7 % (31-tisíc) hostí.

Graf č. 19: Počet návštevníkov v ubytovacích zariadeniach cestovného ruchu SR (v tis. osôb)

Počet návštevníkov v ubytovacích zariadeniach cestovného ruchu SR (v tis. osôb)

Zdroj: [Štatistický úrad SR](#)

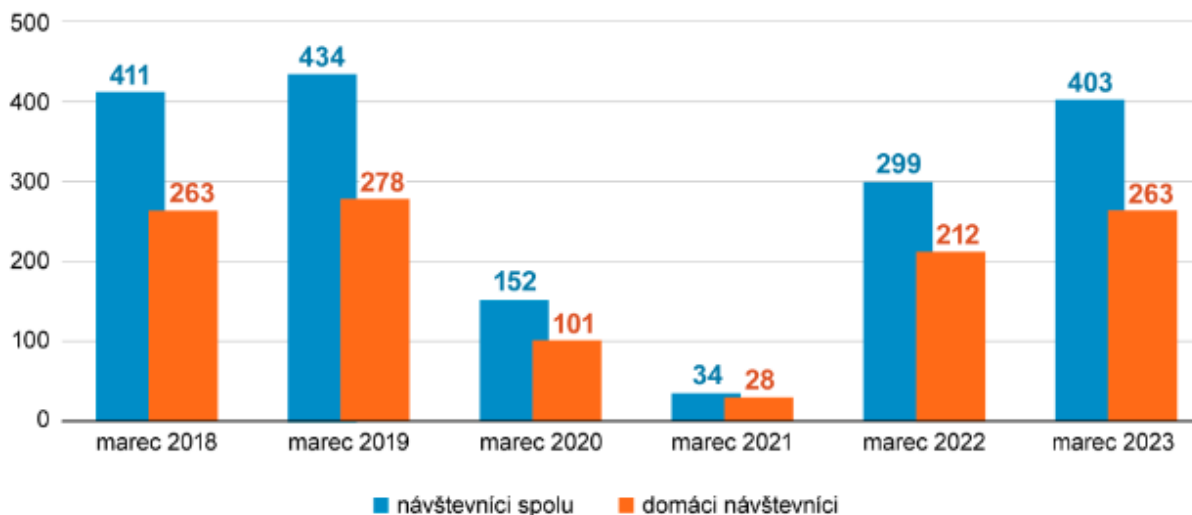
Dve tretiny ubytovaných, teda 263-tisíc osôb, tvorili domáci návštevníci. Najvyššiu domácu návštevnosť zaznamenali v marci turisticky významné kraje zamerané na zimný cestovný ruch na horách, a to Žilinský a Prešovský kraj a nasledoval Bratislavský kraj. Spolu tieto tri kraje tvorili 64 % domácej návštevnosti. Súčasne tieto tri spomedzi osem krajov SR už tento rok prekonal počet domáчих hostí z marca 2019.

¹³ Štatistický úrad SR, dostupné na: [Vývoj cestovného ruchu v ubytovacích zariadeniach SR v marci 2023](#), [cit. 15.5.2023]

Graf. č. 20: Návštevníci v ubytovacích zariadeniach cestovného ruchu v rokoch 2018 až 2023
(počet v tis. osôb)

Návštevníci ubytovacích zariadení cestovného ruchu v rokoch 2018 až 2023

(počet v tis. osôb)

Zdroj: [Štatistický úrad SR](#)

Ubytovacie služby počas tretieho mesiaca na Slovensku využilo tiež 140-tisíc zahraničných návštevníkov, išlo o 61 % medziročný nárast návštevnosti. Ich počet vzrástol medziročne vo všetkých krajoch s výnimkou Košického kraja, v Bratislavskom kraji sa ich počet dokonca zdvojnásobil.

Vysoká dynamika rastu počtu cudzincov je dôsledkom návratu do normálu, zahraniční hostia evidovali výraznejšie prepady v čase pandémie. Počet cudzincov z roku 2019 v treťom mesiaci prekonal jediný Žilinský kraj. Najviac cudzincov navštívilo Bratislavský (58-tisíc), Žilinský (33-tisíc) a Prešovský kraj (14-tisíc zahraničných návštevníkov). Spolu tieto tri kraje tvorili tri štvrtiny celkovej zahraničnej návštevnosti.

V súhrne za prvé tri mesiace roku 2023 sa ubytovalo v zariadeniach cestovného ruchu 1,2-milióna hostí. Ide o medziročný 1,6-násobný nárast. V porovnaní s prvým štvrťrokom 2019 chýbalo už len 8 % celkovej návštevnosti. Zahraničná návštevnosť medziročne rástla dvojnásobne, domáca návštevnosť zaznamenala 1,4-násobný nárast.

Vývoj tržieb a kapacít ubytovacích zariadení v 1.štvrťroku 2023

Ubytovacie zariadenia dosiahli v prvom štvrťroku 2023 tržby (bez DPH) v hodnote 112 miliónov eur, ide o 67 % medziročný nárast. Porovnať ich hodnotu s predcovidovým rokom 2019 nie je možné, pretože došlo k metodickej zmene, od roku 2021 sa tržby uvádzajú bez DPH.

Prevažnú časť až 61 % vygenerovali domáci návštevníci. Spomedzi regiónov najvyššie tržby boli dosiahnuté v Žilinskom, Prešovskom a v Bratislavskom kraji, tieto tri kraje vytvorili 70 % podiel z tržieb v SR. Vo všetkých krajoch však nadpolovičnú väčšinu tržieb vytvorila domáca klientela, v jedinom Bratislavskom kraji to bolo cudzinci, vytvorili až 63 % z tržieb ubytovateľov. Tržby od zahraničných návštevníkov sa zdvojnásobili, mali výraznejšiu medziročnú dynamiku rastu ako rast tržieb od domácich hostí.

V súhrne v prvom štvrťroku poskytovalo ubytovacie služby na Slovensku celkovo 4 450 ubytovacích zariadení. Návštevníkom bolo k dispozícii 68-tisíc izieb a 181-tisíc lôžok (vrátane kempingových miest). Čisté využitie stálych lôžok dosiahlo 24,7 %, využitie izieb 29,3 %. V priemere v jednom dni bolo k dispozícii 58-tisíc izieb a 134-tisíc stálych lôžok.

Tabuľka. č. 8: Počet návštevníkov ubytovacích zariadení a počet prenocovaní

		Počet návštevníkov spolu		Počet prenocovaní návštevníkov spolu		Priemerný počet prenocovaní spolu	
		2023		2023		2023	
		3.	1. - 3.	3.	1. - 3.	3.	1. - 3.
Slovenská republika	Ubytovacie zariadenia spolu	403 000	1 157 773	1 025 492	2 977 407	2,5	2,6
	Hotely (motely) *****, ****	152 110	418 929	316 411	898 459	2,1	2,1
	Ostatné hotely (motely, botely)	115 746	327 252	324 826	885 264	2,8	2,7
	Penzióny	53 847	162 276	120 984	382 937	2,2	2,4
	Turistické ubytovne, chatové osady	20 954	65 718	56 171	188 609	2,7	2,9
	Ubytovanie v súkromí (s identifikátorom IČO)	10 431	39 819	26 636	110 767	2,6	2,8
	Ostatné inde neuvedené (vrátane kempingov)	49 912	143 779	180 464	511 371	3,6	3,6

Na základe údajov zo zdroja: [Štatistický úrad SR](#)

10. Saldo štátneho rozpočtu

Príjmy štátneho rozpočtu boli k 31.3.2023 vo výške **4 576 539 tis. eur**, teda o 6 841 150 tis. eur vyššie ako počas marca minulého roku (3 892 389 tis. EUR), kým marcové **výdavky 6 140 144 tis. eur** sú v porovnaní s vlaňajšími marcovými výdavkami (5 040 815 tis. eur) o 1 099 329 tis. eur nižšie.¹⁴

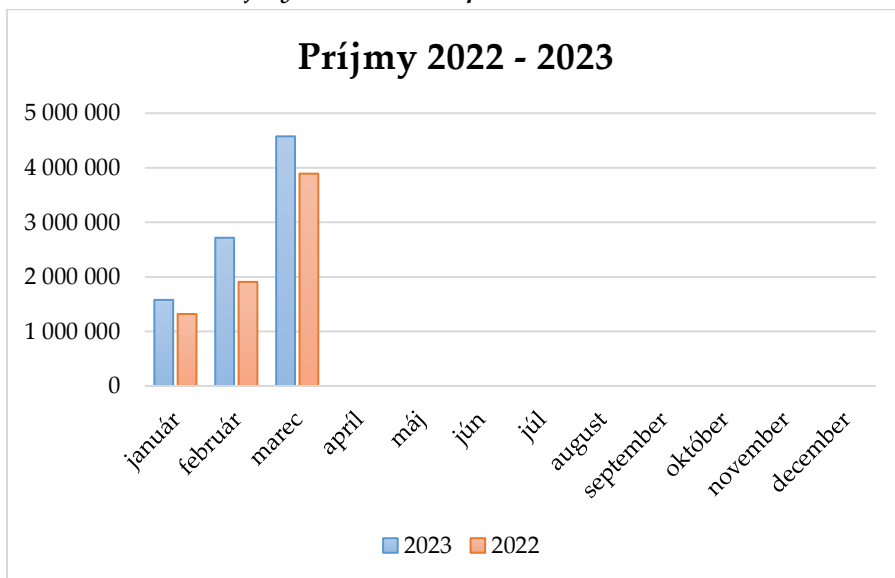
Tabuľka. č. 9: Priebežné plnenie štátneho rozpočtu 2023 (v tis. eur)

Ukazovateľ	2023					
	Príjmy		Výdavky		Schodok/ Prebytok	
	tis. EUR	% plnenia	tis. eur	% plnenia	tis. eur	% plnenia
31.1.	1 577 846	5,9110	1 518 289	4,3330	59 557	-0,71415
28.2.	2 717 405	10,1786	3 855 832	11,0039	-1 138 427	13,6581
31.3.	4 576 539	17,1411	6 140 144	17,5230	-1 563 605	18,7452
Štátny rozpočet roku 2023	26 699 184		35 040 556		-8 341 372	

Tabuľka. č. 10: Porovnanie príjmov, výdavkov a schodku štátneho rozpočtu v mesiacoch január až august 2022 a 2023 (v tis. eur)

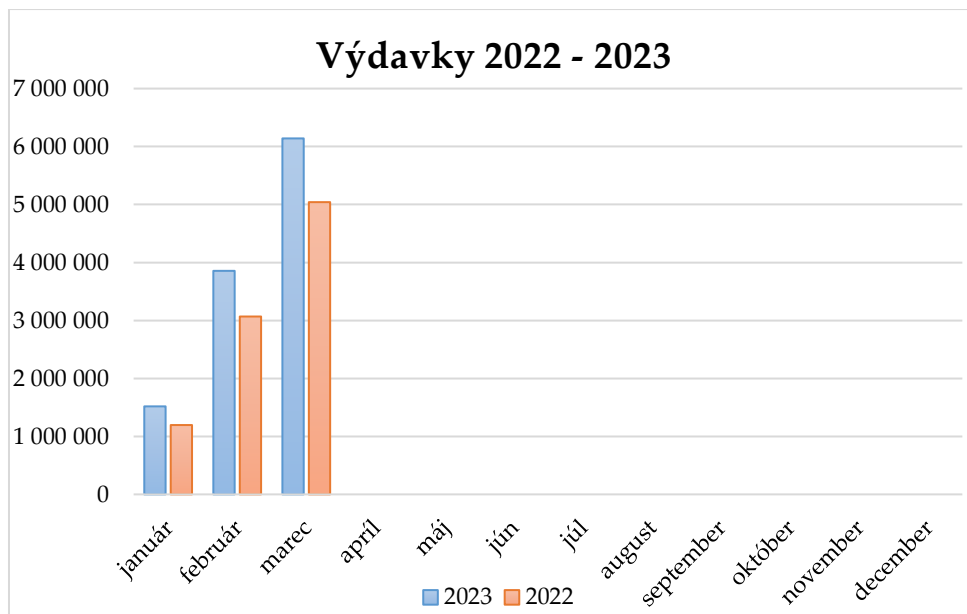
Mesiac	Príjmy 2023	Príjmy 2022	Výdavky 2023	Výdavky 2022	Schodok 2023	Schodok 2022
Január	1 577 846	1 319 499	1 518 289	1 196 127	59 557	123 372
Február	2 717 405	1 908 000	3 855 832	3 068 116	-1 138 427	- 1 160 115
Marec	4 576 539	3 892 389	6 140 144	5 040 815	-1 563 605	-1 148 426

Graf č. 21: Príjmy štátneho rozpočtu v rokoch 2022 a 2023 (v tis. eur)

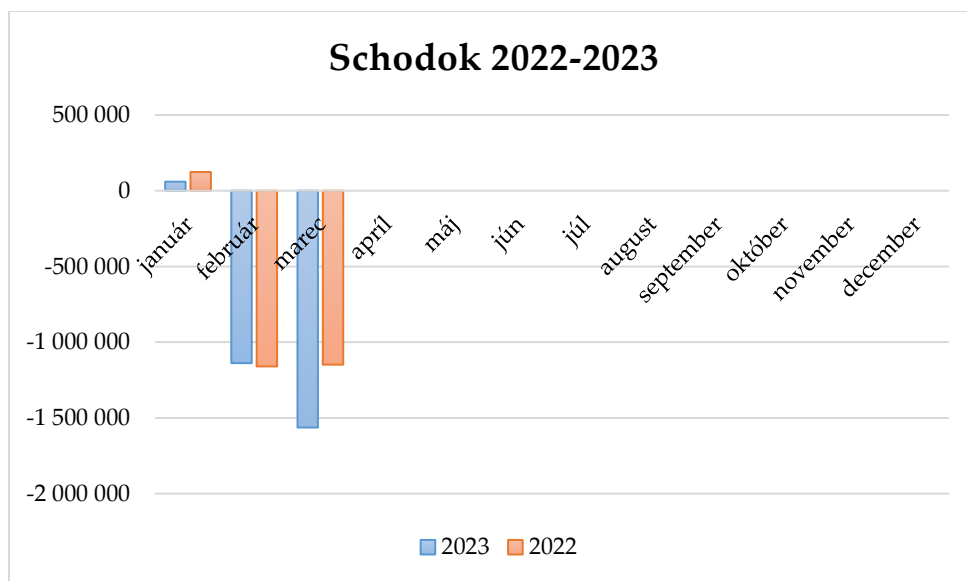

¹⁴ Ministerstvo financií Slovenskej republiky. Priebežné plnenie štátneho rozpočtu. Dostupné na: <https://www.mfsr.sk/sk/financie/statne-vykaznictvo/priebezne-plnenie-statneho-rozpocetu/>, [cit. 12.5.2023]

Graf č. 22: Výdavky štátneho rozpočtu v rokoch 2022 a 2023 (v tis. eur)

Graf č. 23: Schodok štátneho rozpočtu v rokoch 2022 a 2023 (v tis. eur)

Tabuľka. č. 11: Priebežné *plnenie štátneho rozpočtu* 2022 (v tis. eur)

2022						
Ukazovateľ	Príjmy		Výdavky		Schodok/ Prebytok	
	tis. EUR	% plnenia	tis. eur	% plnenia	tis. EUR	% plnenia
31.1.	1 319 499	6,6060	1 190 406	4,7003	123 372	- 2,2539
28.2.	1 908 000	9,5523	3 068 116	12,0565	-1 160 115	21,1950
31.3.	3 892 389	19,4870	5 040 815	19,8085	-1 148 426	20,9815
30.4.	5 233 058	26,1990	6 617 414	26,0039	-1 384 356	25,2919
31.5.	6 790 556	33,9965	8 335 667	32,7559	-1 545 110	28,2288
30.6.	8 744 992	43,7813	10 290 083	40,4361	-1 545 092	28,2285
29.7.	10 399 677	52,0654	11 689 099	45,9337	-1 289 422	23,5574
31.8.	11 923 726	59,6955	13 440 602	52,8164	-1 516 877	27,7130
30.9.	13 534 744	67,7610	14 854 319	58,3718	-1 319 575	24,1084
31.10.	15 124 247	75,7188	16 857 229	66,2424	-1 732 981	31,6612
30.11.	16 733 007	83,7730	19 347 830	76,0296	-2 614 823	47,7723
31.12.	19 029 702	95,2712	23 554 555	92,5604	-4 524 853	82,6680
Štátny rozpočet roku 2022	19 974 242		25 447 760		-5 473 518	

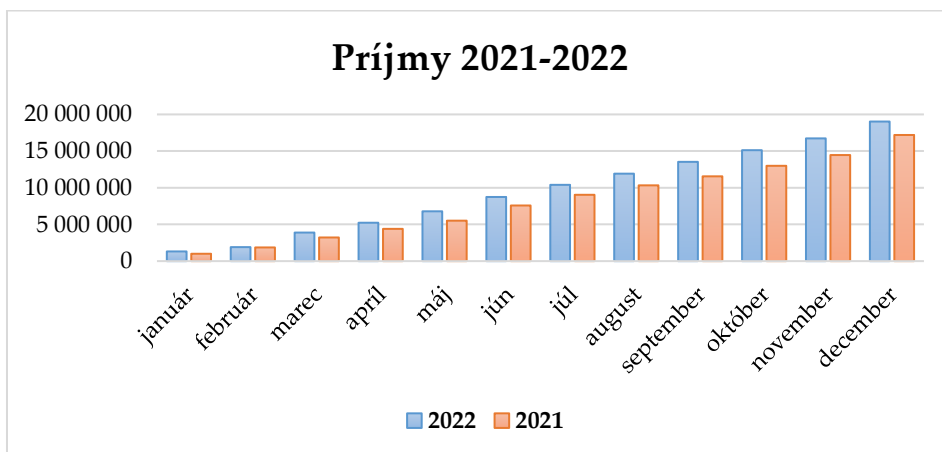
Spracované na základe údajov zo zdroja: [Ministerstvo financií Slovenskej republiky](#)

**Tabuľka. č. 12: Porovnanie *príjmov, výdavkov a schodku* štátneho rozpočtu v mesiacoch
január až august 2021 a 2022 (v tis eur)**

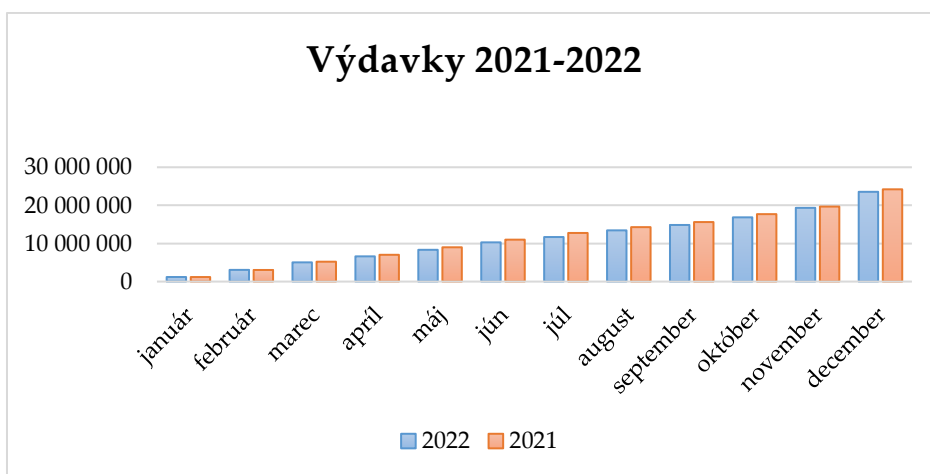
Mesiac	Príjmy 2022	Príjmy 2021	Výdavky 2022	Výdavky 2021	Schodok 2022	Schodok 2021
Január	1319499	1 002 626	1 196 127	1 190 406	123 372	-187 779
Február	1 908 000	1 864 058	3 068 116	3 043 388	- 1 160 115	-1 179 330
Marec	3 892 389	3 223 471	5 040 815	5 214 440	-1 148 426	-1 990 968
Apríl	5 233 058	4 397 682	6 617 414	7 025 856	-1 384 356	-2 628 174
Máj	6 790 556	5 514 477	8 335 667	8 997 710	-1 545 110	-3 483 232
Jún	8 744 992	7 583 915	10 290 083	11 001 915	-1 545 092	-3 418 001
Júl	10 399 677	9 042 200	11 689 099	12 757 182	-1 289 422	-3 714 983
August	11 923 726	10 330 332	13 440 602	1 4284 742	-1 516 877	-39 54 410
September	13 534 744	11 559 160	14 854 319	15618526	-1 319 575	-4 059 366
Október	15 124 247	12 993 906	16 857 229	17697319	-1 732 981	-4 703 413
November	16 733 007	14 461 582	19 347 830	19679388	-2 614 823	-5 217 806
December	19 029 702	17 197 298	23 554 555	24211425	-4 524 853	-7 014 126

Spracované na základe údajov zo zdroja: [Ministerstvo financií Slovenskej republiky](#)

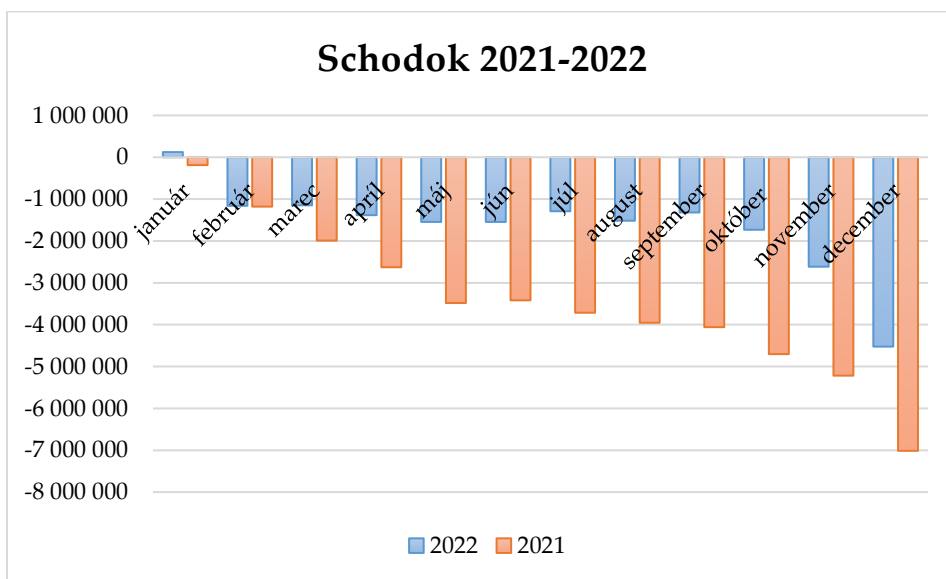
Graf č. 24: Príjmy štátneho rozpočtu v rokoch 2021 a 2022 (v tis. eur)

Graf č. 25: Výdavky štátneho rozpočtu v rokoch 2021 a 2022 (v tis. eur)

Graf č. 26: Schodok štátneho rozpočtu v rokoch 2021 a 2022 (v tis. eur)

Spracované na základe údajov zo zdroja: [Ministerstvo financií Slovenskej republiky](#)

11. Vývoj zahraničného obchodu

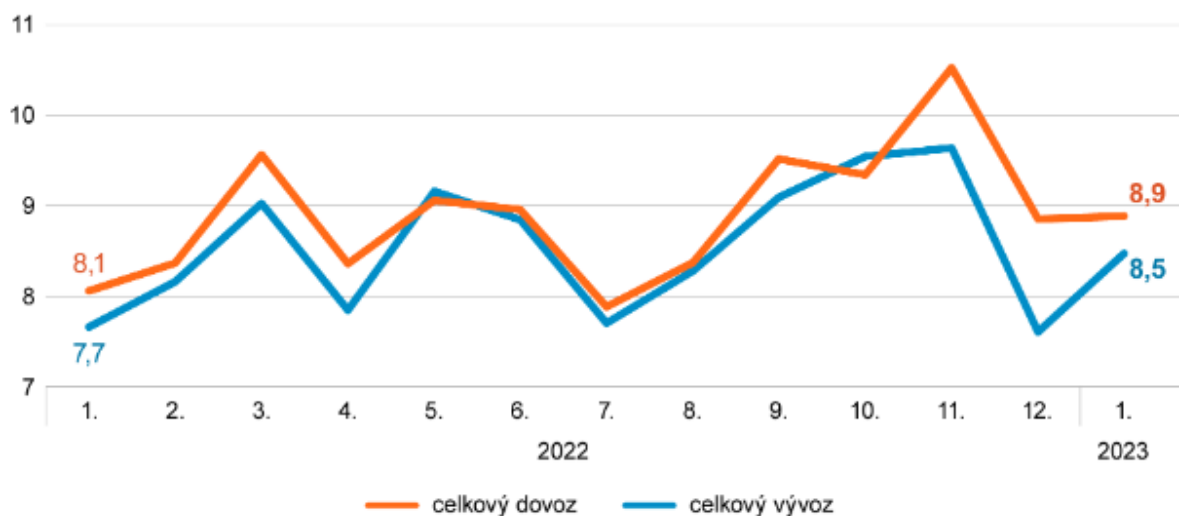
✓ Vývoj zahraničného obchodu v januári 2023¹⁵

Zo Slovenska sa v januári 2023 podľa predbežných výsledkov vyviezol tovar v hodnote 8,5 mld. eur, pri medziročnom raste o 10,7 %. Po mesiaci tak vývoz opäť dosiahol dvojciferný rast, ktorý prevládal väčšinu mesiacov minulého roka. Dovoz tovaru sa zvýšil o 10,3 % na 8,9 mld. eur. Tempo rastu dovozu sa už štvrtý mesiac po sebe spomalilo. Saldo zahraničného obchodu bolo napriek tomu pasívne v objeme 408,4 mil. eur (o 10,6 mil. eur väčší deficit ako v januári 2022). Všetky ukazovatele zahraničného obchodu sú vykazované v bežných cenách a ide o hodnoty, do ktorých je zahrnutá aj hodnota služieb spojených s dodaním tovaru na hranicu vyvážajúcej krajiny.

Graf. č. 27: Kumulatívne saldo v rokoch 2011 až 2022 (v mld. eur)

Celkový dovoz a vývoz tovaru

(v mld. eur)

Na základe údajov zo zdroja: [Štatistický úrad SR](#)

Z desiatich tried v štruktúre exportu vykázalo medziročný nárast sedem z nich. Najvýraznejší vplyv na rast celkového exportu mala opäť najobchodovanejšia trieda zahraničného obchodu – Stroje a prepravné zariadenia (SITC 7), kam patrí aj vývoz automobilov. Hodnota vyvezeného tovaru v tejto triede bola medziročne vyššia o 17,8 %. Väčšina strojov a prepravných zariadení (73 %) smerovala zo Slovenska na trhy EÚ, medziročne vývoz vzrástol o 10,5 %. Výraznejšie, až o 43,6 % sa zvýšila hodnota vyvezeného tovaru v tejto triede do zvyšku sveta.

¹⁵ Štatistický úrad SR, dostupné na: [Vývoj zahraničného obchodu v januári 2023](#), [cit. 12.5.2023]

V štruktúre dovozu vykázalo z desiatich tried medziročný nárast šesť z nich. Na raste celkového dovozu sa významne podieľalo zvýšenie dovozu motorových vozidiel a ich súčiastok a tiež dovoz smartfónov, ktoré patria do najobchodovanejšej triedy – Stroje a prepravné zariadenia. Po 23 mesiacoch bola prvýkrát hodnota dovozu v triede Minerálne palivá (SITC 3), kam patrí dovoz zemného plynu, ropy a elektrickej energie, medziročne nižšia.

Vývoz do členských štátov EÚ v januári 2023 medziročne vzrástol o 5,6 % a z celkového vývozu tvoril podiel 78,8 %. Dovož z členských štátov EÚ sa na celkovom dovoze podieľal 61,9 % a medziročne vzrástol o 16,9 %.

Vývoz do nečlenských krajín EÚ v januári 2023 oproti januáru roku 2022 vzrástol o 35,3 % a z celkového vývozu tvoril podiel 21,2 %. Dovož z nečlenských krajín EÚ sa na celkovom dovoze podieľal 38,1 % a medziročne vzrástol o 1,1 %.

Najviac obchodovaná trieda SITC v zahraničnom obchode SR boli stroje a prepravné zariadenia s podielom 61 % na celkovom vývoze a 45,7 % na celkovom dovoze.

✓ Sezónne očistené údaje zahraničného obchodu

Po sezónnom očistení údajov v januári 2023 celkový vývoz tovaru dosiahol hodnotu 8,9 mld. eur, pri medziročnom raste o 7,8 %. Celkový dovoz tovaru sa zvýšil o 6,9 % na 9,4 mld. eur. Saldo zahraničného obchodu bolo pasívne v objeme 417,5 mil. eur (o 41,6 mil. eur menší deficit ako v januári 2022).

✓ Vývoj zahraničného obchodu v decembri a za dvanásť mesiacov roku 2022¹⁶

Deficit zahraničného obchodu Slovenska vystúpil v roku 2022 na rekordných 4,3 miliárd eur. Slovensko vykázalo pasívne saldo zahraničného obchodu na celoročnej báze naposledy v roku 2008, keď dosiahlo necelých 760 mil. eur. Za novým rekordným schodkom roka 2022 sa skrývalo výrazné zvýšenie dovozu počas celého minulého roka, spôsobené najmä vysokými hodnotami dovezeného zemného plynu, elektriny a ropy. Rast importu bol tak vysoký, že úplne zatienil zvýšenie exportu, ktorého hodnota bola taktiež rekordná.

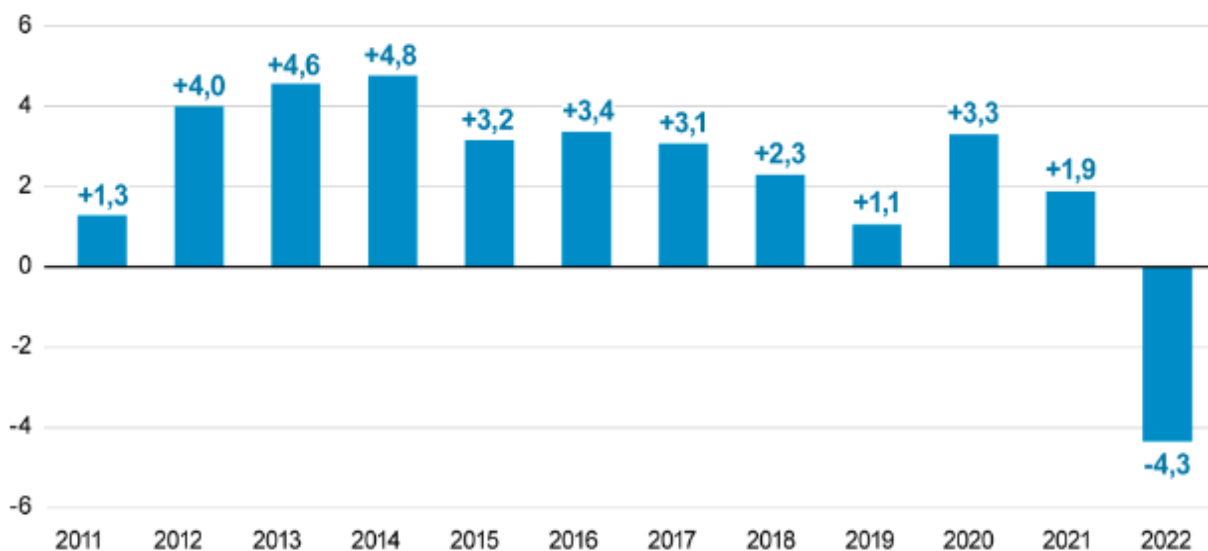
Zahraničný obchod Slovenska v roku 2022 zaznamenal úplný zvrät vo svojom vývoji. Celých 14 rokov vývoz tovaru prevyšoval dovoz, vlni však bilancia skončila vysokým mínusom. Slovensko zaznamenalo zápornú obchodnú bilanciu zahraničného obchodu, teda dovoz výrazne prevýšil hodnotu vývozu až o 4,3 mld. eur.

¹⁶ Štatistický úrad SR, dostupné na: [Vývoj zahraničného obchodu v decembri a za dvanásť mesiacov roku 2022](#), [cit. 12.5.2023]

Graf. č. 28: Kumulatívne saldo v rokoch 2011 až 2022 (v mld. eur)

Kumulatívne saldo v rokoch 2011 až 2022*

(v mld. eur)

*údaje za rok 2011 až 2021 sú definitívne,
za rok 2022 sú predbežné

■ saldo

Spracované na základe údajov zo zdroja: [Štatistický úrad SR](#)

Podľa predbežných údajov celkový vývoz tovaru zo Slovenska za celý rok vzrástol o 16,1 % a celkový dovoz do SR sa zvýšil o takmer štvrtinu (o 23,6 %). Kým minuloročný rast vývozu sa v porovnaní s rokom 2021 zmiernil, dovoz naopak rástol rýchlejšie ako v roku 2021. Hodnoty exportu aj importu prekročili hranicu 100 mld. eur, čo predstavuje najvyšší objem od realizácie súčasnej metodiky zahraničného obchodu (od r. 2010). Všetky ukazovatele zahraničného obchodu sú vykazované v bežných cenách a ide o hodnoty vrátane služieb spojených s dodaním tovaru na hranicu vyvážajúcej krajiny.

✓ Stroje a prepravné zariadenia vrátane áut s takmer 11 % rastom vývozu

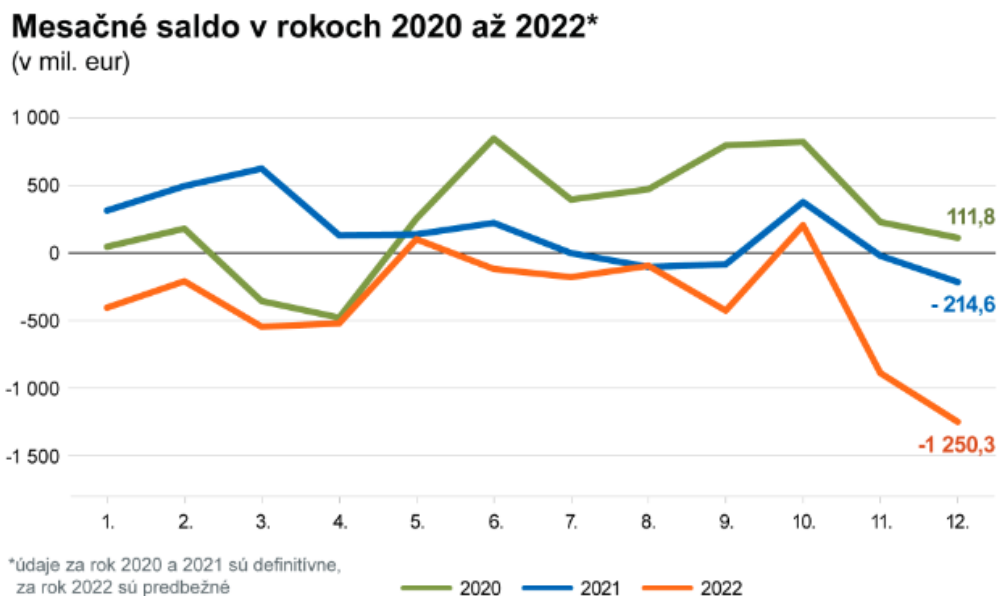
Na celoročnej báze vykázalo až dvojciferné rasty všetkých 10 tried v štruktúre exportu. Najväčší vplyv na zvýšení vývozu tovaru zo Slovenska mala najviac obchodovaná trieda v zahraničnom obchode SR – Stroje a prepravné zariadenia (SITC 7), kam patrí aj vývoz áut. Kým v rokoch 2020 a 2021 protipandemické opatrenia v krajine obmedzili načas výrobu vozidiel, vlni musel zase slovenský automotive zápasíť s problémami v dodávateľských reťazcoch. Napriek tomu hodnota vyvezených strojov a prepravných zariadení medziročne vzrástla o takmer 11 %, čo bolo najvyšší rast za posledných desať rokov. Mierne sa však znížil ich podiel na celkovom exporte. Kým v roku 2021 predstavoval približne 61 %, vlni tvorili stroje a prepravné zariadenia necelých 58 % z celkového vývozu. Hodnotu

vyvezeného tovaru v roku 2022 pozitívne ovplyvnil aj o 88 % vyšší vývoz štvrtej najobchodovanejšej triedy v štruktúre vývozu – Minerálnych palív (SITC 3), pod ktorú patrí napríklad export elektriny a ropných výrobkov. Absolútna väčšina, až 80 % vyvázaných tovarov smerovala do členských štátov EÚ a objem tohto vývozu medziročne vzrástol o takmer 17 %. Ostatok tvoril vývoz do krajín mimo EÚ, ktorý medziročne vzrástol o viac ako 14 %. Aj na strane dovozu sa medziročný nárast prejavil vo všetkých 10 tovarových triedach. Výrazný vplyv na rekordne vysoký import mali predovšetkým rastúce ceny vybraných energetických komodít. Viac ako dvojnásobná hodnota dovozu v triede Minerálne palivá, medzi ktoré patrí dovoz zemného plynu, ropy a elektrickej energie, najvýraznejšie prispela k rastu celkového dovozu v roku 2022. Významne sa podieľala na raste dovozu aj najobchodovanejšia trieda – Stroje a prepravné zariadenia. Dovoz strojov a prepravných zariadení, ktorý tvoril vlni takmer 44 % podiel na celkovom dovoze, medziročne vzrástol o vyše 12 %. Dovoz tovaru z členských štátov EÚ sa na celkovom dovoze podieľal vyše 62 % a medziročne vzrástol o takmer pätinu. Dovoz zo zvyšku sveta medziročne vzrástol o približne 31 %.

✓ **Vývoj zahraničného obchodu v decembri 2022 v porovnaní s decembrom 2021**

Celkový vývoz tovaru zo Slovenska dosiahol v decembri 2022 podľa predbežných výsledkov hodnotu 7,7 mld. eur, pri medziročnom raste o 1,1 %. Bol to najnižší rast za celých 12 mesiacov minulého roka. Aj celkový dovoz tovaru zaznamenal najnižší nárast roka, ale jeho hodnota medziročne vzrástla až o 14,3 % na 9 mld. eur. Saldo zahraničného obchodu tak bolo pasívne v objeme 1,3 mld. eur, o 1 mld. eur väčší deficit ako v decembri 2021. V poslednom mesiaci minulého roka dosiahlo medziročný rast vývozu len päť z desiatich tried zahraničného obchodu, kým pri dovoze vykázalo medziročný nárast osem tried. Rast exportu podporil vyšší vývoz minerálnych palív. Vyššiemu nárastu celkového exportu zabránil pokles hodnoty vyvezených trhových výrobkov, či strojov a prepravných zariadení. Stroje a prepravné zariadenia vrátane áut zaznamenali medziročný pokles po siedmich mesiacoch rastu. Významný podiel na dovoze malo aj na konci roka zvýšenie hodnoty nakúpeného zemného plynu a súčastí motorových vozidiel.

Graf. č. 29: Mesačné saldo v rokoch 2020 až 2022 (v mil. eur)

Na základe údajov zo zdroja: [Štatistický úrad SR](#)

✓ Sezónne očistené údaje zahraničného obchodu v decembri 2022

Po sezónnom očistení údajov v decembri 2022 celkový vývoz tovaru dosiahol hodnotu 8,7 mld. eur, pri medziročnom raste o 3,6 %. Celkový dovoz tovaru sa zvýšil o 17,6 % na 9,7 mld. eur. Saldo zahraničného obchodu bolo pasívne v objeme 995,7 mil. eur.

Tabuľka. č. 13: Zahraničný obchod podľa mesiacov v roku 2023

		2023 (p)											
		1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.	11.	12.
Celkový dovoz	mil. Eur	8 678,6	8 805,5	9 366,2
	index	107,8	105,3	97,9
Celkový vývoz	mil. Eur	8 429,2	9 068,8	10 170,4
	index	110,1	111,1	112,6
Saldo - mesačné	mil. Eur	-249,4	263,3	804,2
Saldo - kumulované	mil. Eur	-249,4	14,0	818,2

Zdroj: [Štatistický úrad SR](#).

12. Použité zdroje

1. Štatistický úrad SR, dostupné na: [Hrubý domáci produkt v 4. štvrťroku 2022](#), [cit. 16.5.2023]
2. Štatistický úrad SR, dostupné na: [Nezamestnanosť v 4. štvrťroku 2022](#), [cit. 12.5.2023]
3. Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny Slovenskej republiky, dostupné na: [Miera evidovanej nezamestnanosti 2022](#), [cit. 12.2.2023]
4. Štatistický úrad SR, dostupné na: [Zamestnanosť v 4. štvrťroku a za rok 2022](#), [cit. 12.5.2023]
5. Štatistický úrad SR, dostupné na: [Zamestnanosť a priemerná mesačná mzda vo vybraných odvetviach v marci 2023](#), [cit. 12.5.2023]
6. Štatistický úrad SR, dostupné na: [Priemerná mesačná mzda zamestnanca v hospodárstve SR](#), [cit. 12.5.2023]
7. Štatistický úrad SR, dostupné na: [Inflácia – indexy spotrebiteľských cien v apríli 2023](#), [cit. 15.5.2023]
8. Štatistický úrad SR, dostupné na: [Vývoj jadrovej a čistej inflácie v apríli 2023](#), [cit. 15.5.2023]
9. Štatistický úrad SR, dostupné na: [Stavebná produkcia v marci 2023](#), [cit. 15.5.2023]
10. Štatistický úrad SR, , dostupné na: [Vývoj cien vo výrobnnej sfére v marci 2023](#), [cit. 15.5.2023]
11. Štatistický úrad SR, , dostupné na: [Priemyselná produkcia v marci 2023](#), [cit. 15.5.2023]
12. Štatistický úrad SR, dostupné na: [Vývoj cestovného ruchu v ubytovacích zariadeniach SR v marci 2023](#), [cit. 15.5.2023]
13. Ministerstvo financií Slovenskej republiky. Priebežné plnenie štátneho rozpočtu. Dostupné na: <https://www.mfsr.sk/sk/financie/statne-vykaznictvo/priebezne-plnenie-statneho-rozpocetu/>, [cit. 12.5.2023]
14. Štatistický úrad SR, dostupné na: [Vývoj zahraničného obchodu v januári 2023](#), [cit. 12.5.2023]
15. Štatistický úrad SR, dostupné na: [Vývoj zahraničného obchodu v decembri a za dvanásť mesiacov roku 2022](#), [cit. 12.5.2023]